

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évi. 84. sz. 1943 április 14 szerda

Előfizetési ár: havonta 3.80 r., negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Üzletidő átállítása

Az egész világot megrázkódtató események idején talán eltorpú az a kérdés, mellyel e sorokban foglalkozni akarunk, de mégis van fontossága, mert rendkívüli időkben jelentőséget nyer minden mozzanat és még inkább fontos, hogy a legapróbb kérdések is helyes megoldást nyerjenek.

Az üzletidő új beosztásáról van szó melyet kereskedői körökben szorgalmaznak, ami körül már pro és kontra történtek megnyilatkozások és véleménynyilvánítások. A fokozódó áruhíány miatt mindjobban az a vélemény kerül előtérbe, hogy elegendő volna az üzletekben a napi nyolc órás munkaidő és olyan kívánság is felmerül, hogy a vikendet vezessék be a kereskedelemben is, vagyis szombaton déltől hétfő reggelig zárva maradjanak az üzletek az élelmiszerboltok kivételével, sőt egyesek még ezekre is kiterjeszteni kívánják.

A kérdés megvitatására szívesen rendelkezésre bocsájtottuk lapunk hasábjait és éppen mert a véleménynyilvánítás szabadon érvényesülhetett, látjuk, hogy a fogyasztóközönség körében, hogy gondolkodnak a záróra illetve az üzletek nyitvatartása kérdésében.

Az életet nem szabad megnehezíteni, hanem ahol lehet könnyebbé kell tenni, írja egy olvasónk, majd így folytatja: Már az eddigi zárórának is az lett a következménye, hogy pl. az a hivatalnok, aki délután két óráig dolgozik, azelőtt bevásárolta a vacsorára s a másnapi ebédre valót. Most haza megy ebédelni és délután vissza kell jönnie, hogy vásárlásait elvégezze. Ez az idő hátramaradást jelent, felesleges időtöltést, esetleg külön villamosköltséget stb.

Egy tanítónő ki külsőségen lakik, odaköti hivatása, a következőket írja: Délelőtt, délután dolgozom. Ebéd időben berohanhatok a városba, de akkor nem lesz ebédem. Délután mire beérek — háromnegyed öt, ha az úton valamelyik szülő megállít és eltetik az idő, öt óra van, már zárnak az üzletek. Egyedüli szabad félnapom a szombat délután, amikor a szükséges bevásárlásokat tudnám végezni és ime most meg jönnek a szombat délutáni zárvatartás tervével.

Hasonló aggodalommal vannak eltelve a munkás emberek és azok családtagjai. Most mikor a vásárlás amúgy sem könnyű feladat, mikor több üzletbe is be kell menni míg a szükséges cikk megkaphatja, bizony a dolgozó rétegeknek alig van idejük, hogy vásárlásaikat nyugodtan elvégezhessék.

Egy nagyon életrevaló gondolat vetődött fel az üzletek nyári vikendjével, illetve a tervezett szombat délutáni zárással kapcsolatban. A gondolat abból indul ki, hogy a szombat délutáni

Hirdetmény szárazabb kiosztásáról — A textilforgalom rendezése

Gayda kifejti az európai rend alapelveit

A tengelycsapatokat Észak-Tunéziában vonták össze — Hosszú ostrom-háború következik — Rommelnek sikerült veszélyeztetett egységeit a Kairouan-Souss térségből kivonnia

Illetékes nyilatkozatok a Mussolini-Hitler találkozásáról

A Hitler—Mussolini-találkozó után most figyelmet keltenek a kisérő kommentárok.

Az ismert olasz közíró, Virgilio Gayda a „Giornale d'Italia” keddi vezércikkében kifejti annak az új rendnek alapelveit, amelyről a Duce és Hitler megbeszéléseiről kiadott hivatalos közleményben szó van. Ezek az alapelvek Gayda szerint a következők:

1. Minden európai nemzeti állam — nagy vagy kicsi — szabadságra és függetlenségre, valamint teljes szuverénitásra való jogának teljes elismerése;

2. állandó együttműködés az európai népek között közös érdekeik és az európai civilizációs küldetés alapján;

3. a javak és nyersanyagok méltányos elosztása a világ népei között tényleges szükségletük arányában;

4. a tengerek szabadsága és minden nemzet teljes mozgási szabadsága az egymással való érintkezésben és a kereskedelemben;

5. a szociális igazság és béke minden államon belül, a dolgozó rétegek védelme és az osztályok közötti különbségek csökkentése.

Gayda hangsúlyozta, hogy a tengelyhatalmak tényleg megbékélt Európát akarnak teremteni az igazi nemzeti és nemzetközi érdekek alapján. Európa az európaiaké kell, hogy legyen és meg kell szabadítani minden angol és északamerikai befolyástól, nem is szólva a szovjetországi befolyásról.

Az ilyen értelemben vett új rend Európában és európai civilizáció számára életkérdés és jogos önvédelem — fejezi be cikkét Gayda.

A finn sajtó a német és olasz államférfiak találkozásával foglalkozva megállapítja, hogy a Führer és Duce találkozásának eredménye nem fog sokáig vá-

ratni magára.

Mint Rómából jelentik, az olasz lapok vezetőhelyen foglalkoznak a Duce és a Führer találkozásának nemzetközi visszhangjával. A lapok kiemelik, hogy a német és szövetséges sajtó milyen nagy jelentőségűnek és történelmi fontosságúnak mondja a két vezér találkozóját. A magyar sajtóhangokkal kapcsolatosan közlik a lapok azt a félhivatalos magyar jelentést, amely kiemeli a tengelyhatalmak elszánt győzni akarását és azt, hogy a Duce és a Führer által tervezett új rendben valamennyi nemzet a közös érdekek alapján résztvehet a népek békés és építő együttműködésében.

A francia hivatalos hírügynökség, az OFI nyilván magasabb helyről sugalmazott cikket közöl Hitler és Mussolini találkozásáról. A közlemény szerint Anglia arra törekszik, hogy a saját uralma alatt valósítsa meg Európát új rendezését és hasonló célra törekszik Amerika és a szovjet is. Főleg a szovjet igényei nyugtalanítják nagyon a kisebb nemzeteket. Franciaországban és a többi európai népben mind világosabbá válik az a felismerés, hogy a tengelyhatalmak képviselik a tiszta és világos elképzelést és félreterhelt gondolatot Európa jövőjéről — mondja az OFI közlemény.

**IDEGEN TÉRSÉGEKBE
NEM KALANDOZUNK
— MONDJÁK A WILHELM
STRASSEN**

Berlini jelentés szerint a német külügyi hivatal legutóbbi sajtóértekezletén megégyeszer visszatértek Hitler és Mussolini találkozásának megbeszélésére és az illetékes szövegíró főképpen arra mutatott rá, hogy a találkozon részletesen megbeszéltek nemesak a tengelyháborús, hanem a háború utáni céljait is.

— Nálunk — jelentette ki szó szerint a külügyminisztérium megbízottja — ellentétben a túlsó oldalon állókkal, tisztában vannak és egyetértnek nemesak a háború céljait illetően, hanem abban is, aminek utána kell következnie.

— Nem szándékozunk idegen térségekbe elkalandozni, hanem csupán az európai és afrikai térséghez tűzödik érdekünk és ezért minden lehető elkövetünk, hogy ezeket az élettereket keletől, vagy nyugatról jövő veszedelmekkel szemben megvédjük.

**MIRÓL VAN SZÓ
ES MI A FONTOS**

Hitler főhadiszállásán tartott megbeszélésekkel kapcsolatosan a berlini Wilhelmstrasse egyik szövegíróje kiegészítőleg kijelentette, hogy tudvalevőleg miről van szó, és mi fontos. Nem üres szóvirág az a kifejezés, hogy szilárd elszántsággal a végső győzelemig folytatjuk a harcot. Könnyen ki lehet számítani — folytatja a szövegíró —, hogy milyen tényezők állanak a háromhatalmi egyezmény államainak oldalán. Európa háborús teljesítőképességén kívül rendelkezésre áll Oroszországnak az a rész, amely kimeríthetetlen nyersanyagforrásokkal rendelkezik, továbbá a keletázsiai térség. A Wilhelmstrasse szövegíróje megemlítette, természetesen, hogy az ellenség is erős háborús képességgel rendelkezik, azonban a tengely hatalmas tartalékai a helyszínen vannak, míg az ellenség mindent kénytelen nagy távolságról, súlyos körülmények között oda szállítani. Ez a nagy távolság talán a jövőben a szövetségesek hadvezetésének még jelentősebb tényezőjévé válhat. A tunéziai helyzettel kapcsolatosan a szövegíró kijelentette, hogy Hitler és Mussolini között folytatott megbeszélések egyik főtárgya volt az időszakos katonai esze-

menyek és azok lehető következményei.

**MUSSOLINI TÁVIRATA
HITLERHEZ**

A Duce a német birodalmi terület elhagyásakor üdvözlő táviratot küldött a Führernek. A távirat így szól:

Német földön tett látogatásom befejezése alkalmával elmondhatom Önnek, Führer, hogy különleges örömmre szolgált, hogy Önnel tanácskozhattam sok kérdésről, amelyek egyazon módon érintik két országunk érdekeit. Újra és nagy örömmel állapíthatom meg a célok és eslekedetek tekintetében való ama szíves összekapcsolódást, amely két népünket egyesíti ebben a háborúban, amely Európá népének számára meg fogja hozni a várt igazságos békét. A leghalásabban emlékszem vissza fogadtatásom szívélyességére és üdvözlöm Önt, Führer, bajtársi barátsággal.

Bastianini külügyi államtitkár Ribbentrop német birodalmi külügyminiszternek táviratot küldött, amelyben köszönetet mond a szíves vendégcsémetét és örömet fejezi ki, hogy a Németországra és Olaszországra fontos kérdéseket a teljes őszinte összhang, valamint a közös győzelembe vetett szilárd hit szellemében volt alkalma megvitatni.

A TUNISZI ARCIVONAL

mozgásban van. A német hivatalos hadijelentés annyit közöl, hogy a Kairouan—Souss-vonaltól északra tervszerűen folytak a tengelycsapatok mozgásai, az utóvédek késleltették az ellenség előnyomulását.

Berlin át érkezett távirat szerint az angol fővárosból a tunéziai harcéri helyzettel kapcsolatosan érkező megfigyzések hől kiténik, hogy Londonban nem táplálnak túlzott reményeket a 8. hadsereg gyors előnyomulásából, az amerikai csapatokkal való egyesülésből, a francia-amerikai-brit előrehaladásból, amelyet a középső arcvonalszakaszon ért el. A hadászati célt Rommel csapatainak bekerítését sem sikerült elérniük. Az afrikai hadsereg egye-

zárvatartás a dolgozó rétegek érdekeit erősen érinti, tehát ha a kereskedők és alkalmazottak is hétfői szünnapot, kívánunk maguknak biztosítani, akkor ez ne éppen szombat legyen, hanem mondjuk hétfő. Tartson a hétfői szünet vasárnap és hétfőn délig, ebbe a fogyasztóközönség, a vásárlórétegek könnyebben belenyugodnak, mint a szombat délutáni zárásba.

Általában az üzletek nyitva-

tartásának szabályozását úgy kell megoldani, hogy a kereskedők és alkalmazottak érdekei, kívánságai összhangba hozassanak a vásárlóközönség kívánságaival. Egymásért és ne egymásból éljünk, írja hozzánk intézett levelében igen böcsen egy olvasónk.

Az átállítások korát éljük, az üzletidő átállítása is soron van. Legyen ez az átállítás észszerű, célravezető és az együttes érde-

keknek megfelelő.

Ime milyen okos elképzelés a szombat délutáni zárvatartás helyett a hétfő délelőtti zárvatartás. Lehetséges tehát igen könnyen olyan megoldást találni, mely egyképen megfelel a vásárlóközönség, a kereskedők, az alkalmazottak érdekeinek és a társadalmi, valamint a rendkívüli viszonyok által parancsolt szempontoknak.

TÓKÉS FOTO

sülése Arnim vezérére esapa... tálva Sousse-től északra most... már végérvényesen bekövetke...

Hosszabbban foglalkozott a leg... több nemet hadvezetés szö... vívjé a Wilhelmstrasseban a...

Ezzel a sikeres ellenállással... telt, hogy Rommel vezértábor... nagy seregétől visszavonul...

tosításra kényszeríti az ellen... haderőt.

DITTMAR TÁBOROK RÁDIÓBESZÉDE KELETI ARCIVONALRÓL

A szovjet hadvezetéség nem okoz számunkra meglepe... tésit ha rövidesen újra megkezd...

metektől távol áll — mondott... a táborok — hogy lehetséges...

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancs... noksága közli: A keleti harcra...

A szovjet csapatok teljesen passzívok

Berlin, április 13. A keleti arc... vonal harci képét a hétfői napon...

Északafrikában és a Földközi tengeren

A német véderő főparancs... noksága közli: Tuniszbán a...

Egyharmadára rövidült a tuniszi tengelyállások hosszúsága

Berlin a tuniszi esatáról. Berlin, április 13. A tuniszi...

mint az ellenség mögöttes terü... letén támadásokat intéztek az...

passzívok. A Donec középső szak... szán Izjum és Belakleja terü...

Leningrád területén német gránátosok egységesen végrehaj... tot rohamvállalkozását a né...

Az olasz főhadiszállás közle... ménye: Tuniszbán erős tengelyhátvé...

Tuniszbán erős tengelyhátvédek állják a harcot az angol-amerikai hadoszlopok ellen.

Olasz és német légi kötelékek megtámadtak egy algiri repülőteret és eredményesen bombázták Bone kikötői berendezéseit.

Berlin a tuniszi esatáról. Berlin, április 13. A tuniszi...

hogy gyöngébb erővel a nagyki... terjedésű és déli szárnyán telje...

t tehát Észak-Tuniszba igye... znek visszavonni, ahol a ten... partig nyúló dombvidék ismét...

Ellenséges légitámadások délolaszországi városok ellen

Az ellenség hétfőn is megis... mételte bombatámadásait Dél-Olaszországi városai ellen.

mult hetek folyamán az ellense... ges légi és tengeri hadművele...

Eúvárhajó háború

138 ezer tonna elsüllyesztése

Német búvárnaszádok szün... tenet harcok után az Atlanti-óceán északi részén.

Itt, valamint a Karaibi tén... geren és a délafrikai partok...

Amerikában mozgósítják a 18-36 év közötti férfiakat

Washington, április 13. Mac... nnt, a mozgósítási hivatal igazg...

tonal szolgálatra alkalmas férfi... szolgálatra alkalmas férfi...

Kihantolják a meggyilkolt lengyel tisztet

Sz molenszk, április 13. A Nemzetközi Sajtó Tudósító...

A Wilhelmstrassen egy kérdé... re válaszul rámutatnak arra,

Két gumiruhába öltözött né... met katona emelte ki a holtte...

Berlin politikai körök általán... ban véve úgy hiszik, hogy a...

RÖVID TÁVIRATOK

Berlin, április 13. (MTI) Az egész német sajtó közli, hogy a...

A lapok közlik a magyar hadseregparancsnok rövid életrajzát és kiemelik, hogy a januári...

Amsterdam, április 13. (NT) Kingsley Wood kincstári kancellár az angol alsóházban...

A m. kir. földművelésügyi miniszter Zsarnay István debreceni napibéres erdőőr ideiglenes minőségű m. kir. erdőkereslői szakornokká kinevezte

Hungária Filmszínház MA ELŐSZÖR! Titokzatos, izgalmas indiai történet. Maláji kalózk Főszereplők: Massimo Girotti, Camillo Pilotto. Előadások: 5 és 7 órakor.

Apollo Filmszínház Fényes Alice és Jávor Pál a főszerepben. Különös történet a régi békeévekből, egy virágáros leány és egy gentry fiú szerelme. A lép virága

Vigszínház mozgó Ma utoljára RÖKK MARIKA káprázatos klallítás, táncos, zenés vígjátéka: Legényvásár Főfi fősz.: Viktor Staal.

Az állami pótdóról szóló rendeletet tárgyalja a 42-es bizottság

A 42 tagú országos bizottság április 16-án, pénteken délután 5 órakor a képviselőház miniszterelnöki tanácstermében összeül.

Tárgy: 1. A minisztérium rendelete a katonai (csendőrségi) szolgálatra bevonult ügyvédek kamarai tagsági járulékaikról és az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet járulékaikról tárgyalásában.

2. A minisztérium rendelete az erdei legeltetés szabályozásáról (utólagos bejelentés).

3. A minisztérium rendelete az állami pótdóról.

Havi 100 pengőre emelték fel a szegénységi bizonyítvány kiadásánál a kereseti értékhatárt

A szegénységi bizonyítványok kiadásánál az illetékes hatóság mindig a szóbanforgó városban, vagy községben megállapított napszámot szokta értékhatárul alapul venni. Ez a napszámértelem az ország egész területén havi három pengő, illetve havi 75 pengő volt Debrecenben. Akinek ezen az összegben alul volt a havi jövedelme csak az kaphatott Debrecenben szegénységi bizonyítványt.

A napszámérték emelkedése szükségképpen magával hozta, hogy a kereseti értékhatárt mely a legtöbb városban magasabb összeget tett ki, mint Debrecenben, itt is fel kellett emelni. Ertesülésünk szerint az illetékes hatóságok néhány nappal ezelőtt elrendelték, hogy a jövőben a szegénységi bizonyítványok kiadásánál alapul veendő értékhatár a Debrecenben szokásos napszáménál, a napi négy pengő, illetve, havi 100 pengő lesz.

Ülést tart a képviselőház és a felsőház külügyi bizottsága

A képviselőház külügyi bizottsága április 13-án, csütörtökön délelőtt 11 órakor összeül. Az ülés tárgya: Tájékoztató a külpolitikai helyzetről.

A felsőház külügyi bizottsága április 16-án, pénteken délelőtt 11 órakor összeül. Tárgya: Tájékoztató a külpolitikai helyzetről.

Alelnököket és jegyzőket, bizottságokat választott a képviselőház

A képviselőház tegnapi ülésén a miniszterelnök és az igazságügyminiszter tett jelentést és kisebb javaslatot nyújtottak be.

Ezután a ház alelnökeire ismét Törs Tibort és Krudy Ferencet, háznapgyá Putnoky Móricot, jegyzőkké Arvai Árpádot, Boczonádi Szabó Imrét, Haála Róbertet, Ince Antalt, Mocsáry Ödönt, Nyilas Ferencet, Porubszky Gézát, Szeder Jánost, Thuranszky Pált, Vámos Jánost és Szabó Gyulát választották meg. Soron következett a Ház egyes bizottságainak megválasztása.

A Ház valamennyi bizottsága általában az előző ülészakánév-

A felsőház ülése

A felsőház keddi ülésén bemutatták a miniszterelnök átiratát Bornemisza Gézának és Zsinódy Ferencnek miniszterre történt kinevezéséről.

Perényi Zsigmond báró alelnök ezután bejelentette, hogy a törvényhozói összeférhetlenség ügyében kiküldött bizottság a tervezetet letárgyalta és javaslatát kidolgozta. A bizottság elnöke kérte, hogy a képviselőház hasonló célból kiküldendő bizottsá-

Révész püspök Szegeden

Presbiteri értekezleten előadást tartott Zrínyi Ilonáról.

A békésbányai református egyházmegye presbiterének szegedi értekezletén Révész Imre püspök előadást tartott a most 300 éve született Zrínyi Ilonáról. Elmondotta többek között, hogy a katolikus Zrínyi Ilona, aki Lorántffy Zsuzsanna unokaménya volt és az evangélikus Thököly Imre felesége, törökországi emigrációjában egy református lelkész, Komá-

romi János szavaiból merített vigasztalást. Zrínyi Ilona példája révén fölvetette a kérdést, hogy vajon az ő boldog vegyes házassága nem azt bizonyítja-e, hogy a magyarság keresztény felekezetei összefogjanak és együttes erővel és hittel szolgálják Jézus Krisztust.

A püspök előadása mély hatást váltott ki.

Kassán váratlanul meghalt Napholtz Pál jezsuita tartományfőnök

Kassa, április 13. Napholtz Pál, a Jezus Társaság magyarországi tartományfőnöke kedden délután a kassai városi kórházban 42 éves korában váratlanul meghalt.

Az elhunyt tartományfőnök látogatásban volt a kassai rendházban és itt tartózkodása során megbetegedett, úgyhogy a kassai kórházba kellett szállítat-

ni. Állapota kedden hirtelen változása fordult.

Napholtz Pál a visszacsatolt és elszakított Erdélyben hatalmas munkát fejtett ki a magyarság érdekében. XII. Pius pápa a visszacsatolás előtt szatmári megyéspüspökké nevezte ki, de még beiktatása előtt lemondott a püspöki méltóságáról. Napholtz Pál az elmúlt nyáron került a ma-

gyarországi tartományfőnökség Társaság magyar rendtartomány élére és azóta vezette a Jézus | nyát.

A Kormányzó Ur Hankiss Jánosnak az államtitkári címet adományozta

Hankiss professzor a kultuszminisztériumba nyer beosztást, ahol népművelési és kultúrdiplomáciai téren fog működni — Egyetemi tanári tanszékétől nem válik meg

A Kormányzó Ur Öfomeltósága a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Hankiss Jánosnak, a debreceni Tisza István Tudományegyetem tanárának az államtitkári címet adományozta.

Mint értesülünk, dr. Hankiss János a kultuszminisztériumban nyer beosztást, ahol a népművelési és kultúrdiplomáciai téren fog működni. Fontos kulturális megbízatást nyer és igen széleskörű tevékenységre nyílik alkalma a nemzeti kultúra szolgálatában is.

Dr. Hankiss János 1929-ben nevezetett ki a debreceni egyetem francia nyelvi és irodalmi tanszékére. Tizennégy évet töltött debreceni katedráján és keze alól a franciaszakos tanárok szakai kerültek ki elsőrangú képzettség birtokába.

Mint irodalomtörténész, rendkívül termékeny: az utóbbi éveknek szinte mindegyikében jelent meg egy-egy a magyar irodalommal foglalkozó munkája, amely a szakkörök és a magyar olvasóközönség érdeklődését minden alkalommal felkeltette.

Tanári és irodalomtörténeti működése mellett dr. Hankiss János eddig is rendkívül sokoldalú népművelési tevékenységet fejtett ki, nemcsak a népművelés, vezető tanácsok és bizottság tagjaként, hanem a gyakorlatban is amint ezt pl. a rádióban tartott számtalan, az irodalmat népszerűsítő előadása bizonyítja.

Talán első helyen kellett volna említenünk dr. Hankiss János kultúrdiplomáciai munkásságát. Mindjárt debreceni tanársága első évében maradandót alkotott ez a munkásság: professzortársával, dr. Milleker Rezsővel megszervezte és életre hívta a debreceni Nyári Egyetemet. Francia kapcsolatait és összeköttetéseit révén rendkívül sokat tesz a magyar irodalom és kultúra Franciaországban való

megismertetése terén. Ezt francia részről azzal is méltányolják, hogy a köztársaság elnöke a becsületrend lovagjává nevezte ki. Hankiss János kultúrdiplomáciai működésének egyik legújabb mozzanata volt bulgáriai útja, a magyar írók néhány jelesét vezette a kultuszminisztérium megbízatásából Bulgáriába.

Hankiss Jánosnak a sajtóval is élénk kapcsolatai vannak, a „Debreceni Szemle”, a „Forrás” és a „Helicon” szerkesztője, illetve szerkesztőbizottsági tagja. E rövid áttekintésből vázlatosan láthatjuk dr. Hankiss János sokoldalú munkásságának eredményeit. Hisszük, hogy új megbízatásával az eddiginél is nagyobb tér nyílik dr. Hankiss János nem mindennapi képességeinek és ezeket a magyar kultúra szolgálatában minél nagyobb eredménnyel kamatoztathatja.

Dr. Hankiss János államtitkár kedden a késő esti órákban érkezett meg Budapestre és a „Debrecen” munkatársának ki-nevezésével kapcsolatban a következőket mondotta:

— Ügyköröm kettős lesz a kultuszminisztériumnál nyert új beosztásomban... Egyrészt az iskolán kívüli népművelés munkáját, másrészt a külföldi kulturális kapcsolatok vezetését végzem. Mindkét ügyköröm olyan, mely nagyon közel áll szívemhez s mely ma, a magyar nemzet teljes erő kifejtése idején nagyon fontos.

— Mikor foglalja el Méltóságod új pozícióját a minisztériumban?

— Az időpont még nem nyert tisztázást, erre a közeljövőben kerül sor...

— Méltóságod új munkaköre mellett is megmaradnak azok a kapcsolatok, melyek a debreceni Tisza István Tudományegyetemhez fűzik? — tettük fel a kérdést.

— Egyetemi katedrámat megtartom továbbra is, — mondotta dr. Hankiss János államtitkár

A kormány gondoskodik a textilpiac ellenőrzéséről és az ország textilár-ellátásáról

Megfektetik a fekete piacot, egyenletessé teszik az ellátást. — Beszövik az árakat az anyagba.

A mindennapi kenyér biztosítása és a ruházati cikkek előteremtése áll a háborús közelítés feladatainak homlokterében. Szöveiparunknak a háborús évek során nagy nehézségekkel kellett megküzdenie, hiszen egyszerre megszűntek a tengerentúli behozatali lehetőségek, a honvédség szükséglete egyszerűen felfokozódott és a behozható külföldi cikkek ára is jelentékeny mértékben megrágható.

A háborús közelítés a feltorló nehézségekkel is meg tud küzdeni. Fokozott súlyt fektet arra, hogy a pótolhatatlan nyersanyagok úgy kerüljenek feldolgozásra, hogy azokból semmi ne kallódjon el. A másik cél, hogy a feldolgozás révén olyan cikkek álljanak rendelkezésre, melyek a széles néprétegek, az ország érdekében fontos termelési munkát végző tömegek szükségletét teljes mértékben kielégítik.

A termelés iránításával egyidejűleg párhuzamosan gondoskodni kell a termelt javak egyenlő és igazságos elosztásáról, mely azonban megoldható jegyrendszer és utalványrendszer nélkül is, ha a termelt cikkek olyan úton kerülnek a fogyasztóhoz, amelyről semmiféle letérés nem lehetséges.

Ezt a célt kívánja szolgálni a

textilnyágereskedői kijelölés rendezése, majd később a textilközpontról megszervezése és ezt a feladatot oldja meg most a közellátási miniszternek az a rendelete, amely a textilárak előállítását és forgalmát újra szabályozza.

Az új szabályozás biztosítja a nyersanyag maradéknélküli feldolgozását és az előállított árúk egyenes útját, a gyártól a kereskedőn át a fogyasztóig. Erről az egyenes útról letérés nincs. A gyár pontosan tudja, milyen nagykereskedőknek kell a termelt árúkat szétosztani, a nagykereskedők viszont kötelesek az árúellátásért hozzájuk utalt kereskedőknek az árúkat átadni.

Ha a pontos nyilvántartás alapján ismerjük az árú útját, úgy megszűnik az árúkészletek elrejtése, az árúknak a zugsforgalomban való értékesítése.

Ez a szabályozás számot vet a termelés és értékesítés mai helyzetével. Nem foszt meg senkit sem az életlehetőségtől, sőt a kisvállalkozókat, a kiskereskedőket számára biztosítja a rendszeres árúellátást. Nem zárja ki a tisztos kereskedői hasznot, nem akar tulozott befolyást kifejteni a szakma életében. Szabályozza a kereskedői forgalmat anélkül, hogy növelné a nagykereskedők szá-

Városlól negyedóránnyira fekvő vidéki nagy iparvállalat keres gép- és gyorsírásban jártas öskeresztyén nőtlen fiatallembert, vagy nőt Cím a kiadóban

mát. Biztosítja az egyenletes árúellátást akkor, amikor az ország területét körzetekre osztja. De mindenekfelett megszűnteti a fekete piacot. Ezt nemcsak az árú útjának ellenőrzésével teszi, hanem azzal is, hogy rendet teremt az eddigi textilárak között és a közeljövőben egységes árrendszert léptet életbe az ország egész területén.

A fogyasztók érdekeit szolgálja az a rendelkezés is, amely megakadályozza az árdrágítást azzal, hogy az az egyes árúcikkek fogyasztói árát a gyárknak vagy az előállító üzemeknek a gyártmányokon maradó mód- don fel kell tüntetni.

Az árú útjának fokozottabb ellenőrzése és a fogyasztói áraknak az ország egész területére szóló egységes megállapítása a jelenlegi nehéz viszonyok közepette is meg fogja oldani a ruházati és textilárak mindennapi kenyér biztosítása mellett egyre fokozódó jelentőséggel bíró kérdéseket.

Öngyilkos lett egy irancia tábornok

Páris, április 13. Macado francia tábornok kedden öngyilkosági szándékból a Szajnába vetette magát. Bár mentésére siettek és a vízből kihúzták, de nem tudták életre kelteni. A tábornok rövid idő múlva meghalt. Tette nek oka ismeretlen.

Angol tábornok halála japán fogságban

Tokió, április 13. (NTI) Cavendish dandártábornok, az angol indiai csapatok 6. dandár főparancsnoka, belehalt harc közben szenvedett sérüléseibe. A tábornokot a japánok súlyosan megsebesült állapotban április hó 8-án elfogták, amikor a japán hadsereg a 6. dandár csapataira megsemmisítő vereséget mért.

Sebesülten fogságba esett a német teniszbajnok

Berlin, április 13. (MTI) Henkel, a német teniszbajnok sebesülten orosz fogságba esett.

Angol szakértő a török közlekedésügyi minisztériumban

Isztambul, április 13. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenté: A Cumhuriyet jelentése szerint a török közlekedésügyi minisztérium angol közlekedésügyi szakértőt szerződötetett azzal a feladattal, hogy „a török közlekedésügyet koordinálja”.

Nyugati légiháború

Ellenséges repülőgépek az április 13-ai virradó éjszakán robbanó- és gyújtóbombákkal támadást intéztek Kelet-Poroszország néhány helysége, főleg Königsberg ellen. A lakónegyedekben, kórházakban és az egyetemen károk keletkeztek.

A megszállott nyugati területek partvidéke és Norvégia fölött felöltünk négy angol repülőgépet.

Tisza István tanításait hirdette Bodnár professzor a debreceni egyetem emlékünnepején

„A parlamenti kormányforma a szabadságot és rendet, az egyéni szabad mozgást és a szervezett nemzeti erőt a legfőbbkételesen egyesíti magában” — Ha magyarok akarunk maradni, a magyar parlamenti kormányzatot fenn kell tartani

A debreceni egyetem tegnap ünnepi közgyűlésen emlékezett meg nagy nevadójáról, gróf Tisza István születésének nyolcvankettedik és vértanú halálának húszötödik évfordulójáról.

A közgyűlés közönségének színeiben láttuk a hadtestparancsnok úr képviselőjét, a főispánt, a polgármestert, a táblaelnököt és még számos más előkelőséget.

Az egyetemi tanács, dr. Haendel Vilmos rektor, dr. Makkai Sándor, dr. Zachar Gyula, dr. Went István és dr. Szabó Dezső bevonulása után a kollegiumi kántus, az egyetem énekkara a Nemzeti Hírszöveget énekelte, majd dr. Haendel Vilmos rektor mondott megnyitót. Párhuzamot vont Sokrates, a görög bölcse, Luther Márton a reformátor, és gróf Tisza István életének hasonló eseményei között. Sokrates, a törvénytisztelő görög filozófus kiúsza mérgező pohárát, holt tanítványai megnyitják előtte a szabadulás kapuját, az őz mester azonban meghal börtönében, mert szentnek tartja a bíróság ítéletét, még ha az igazságtalan is. Luther Márton a wormsi országgyűlés V. Károly császár elnöklése alatt birodalmi atokkal sújtotta s amikor a reformátor életét hazamentében veszélyek fenyegették, patronusa, Bölcse Frigyes szándéka ellenére Wartburg várába vitette.

Gróf Tisza Istvánnal, aki férfiasága, a törvény iránti tisztelete, de különösen bátorságával szintén emléket állított magának is így kellett volna tenni, elcsúszni őt Budapestról az összemulas napjaiban. De neki szerencsésen eszméje támadt: hát ha valaki azt mondandó, hogy fél és azért hagyta el a fővárost. Hába voltak feleségének, családjának, környezetének könnyei és rabeszelései. Nem hatottak rá. Maradt és a csöcselék, a sóperek áldozata lett. Gróf Tisza István, aki Magyarországnak abban az időben egyetlen megmenetése lehetett volna, meghalt, visszavonhatatlanul elveszett... A reggeli így akarta.

Ezután dr. Bodnár János egyetemi tanár emelkedett szólásra.

Gróf Tisza István elsősorban mi, a nevet viselő debreceni egyetem vallhatjuk magunkénak, mert nincs még egy intézmény az országnak, amely olyan hívatott volna a Tisza István-kultúra apolására, mint az ő felejthetetlen ifjúkori emlékeit őrző ősi Kollegiumból kiharadt debreceni egyetem.

A továbbiakban szólott az előadó Tiszának a debreceni egyetem létesítése körüli érdemeiről, idézte Tiszát: „Egyetem egyik legnagyobb eseményének tekintem, ha Debrecenben, ahol fiatalkori tanulmányaimat végeztem, egyetem állíttatnék fel”.

Az előadó ezután személyes emlékeit elevenítette fel gróf Tisza Istvánról, majd a nagy államférfi tanításait és eszméit mellátva így folytatta:

— Az elmúlt évtizedek sok-sok botlás, próbálkozása és tévelygése után a Tisza Istvánhoz vezető úton találjuk magunkat. Az általa hirdett tanok, eszmék és igazságok nem halltak meg, nem költöztek vele a geszti sírboltba, hanem azok igenis, mint a romjából újjáéledő Magyarország vezetői és mint az új eszedő szilárd megalapozó eszméi élnek tovább minden házájdt nemcsak szeretők, de egyszersmind féltő magyar ember szívében.

A következőkben dr. Bodnár János Tisza Istvánnak ősi alkot-

mányunkról és a parlamenti államformáról alkotott felfogását ismertette.

— Tisza István a parlamenti államformát, mint elsőrendű nemzeti kérdést tekintette és nemzeti katasztrófát látott annak megszűnésében. A parlamenti kormányforma a nemzet közéletének az a formája, amely a szabadságot és rendet, az egyéni szabad mozgást és a szervezett nemzeti erőt a legfőbbkételesen egyesíti magában s amelynek egészséges fejlődése a szó legszorosabb értelmében életkérdés miránk nézve.

— Mennyire korunkba illően mondja Tisza István: Nekünk nemzeti létünk függ a parlamentarizmus virágzásától. Ha magyarok akarunk maradni, ha mint nemzet akarunk élni, a magyar parlamenti kormányzatot fenn kell tartani s a tekintély, a megbecsülés és a hatalom minél magasabb polcra kell felemleni.

— Tisza István útján jár a mai kormányzat a szociális Magyarország felépítésében, — állapította meg az előadó s szólott Tisza István nép- és fajszeretetről. Tisza István kimondhatatlanul szerette a magyar népet, elsősorban a falu józan, takarékos, szorgalmas, istenfélő népét. Szerette a népet úgy, mint a nagy szerelmes szereti az ő lelete párját: szereti erényeiért, minden hibájával egyetemben. Ezután költői szépségű szavakkal a mélyen vallásos Tisza lelki arcképét festette meg.

— A népet bálványozó Tisza Istvánnak mélyeséges szeretetét a magyar nép nem tudta hasonló szeretettel viszonzni — fejezte be előadását dr. Bodnár János, — most higgyünk neki, nehogy beteljesedjenek az ő próféta látomásai szó szerint, ahogyan 5 monda: Higgyenek nekem amíg nem késő s ne megint évek múlva, talán a magyar nemzeti állam romjain mondják, hogy Tisza Istvánnak volt igaza.

A rendkívüli tetszéssel fogadott, értékes előadás után a közgyűlés a Himnusszal ért véget, amit a kollegiumi kántus és az egyetem énekkara énekelt.

Björn Collinder svéd professzor Debrecenben

Dr. Björn Collinder uppsalai egyetemi tanár, akinek április 15-én, csütörtökön déli 12 órakor a központi egyetem XIII. sz. tantermében tartandó magyar nyelvű előadásáról már beszámoltunk, holnap érkezik városunkba. A kiváló tudós, nemzetünk igaz barátja az elmúlt napokban Budapeston tartott két előadást a Magyar Nyelvtudományi Társaság és a Budapesti Pázmány Péter tudományegyetem meghívására. Debreceni előadásának címe: „A lapp nyelv hovátartozása”. Az egyetem a magyar nyelvű előadásra vendégeket szívesen vár. A belépés díjtalan, érdeklődés a Nyári Egyetem telefonszámán: 25-00 (34 mellékállomáson). Björn Collinder dr. Hankiss János egyetemi tanár vendége Debrecenben. Az előadást az egyetem magyar nyelvészeti intézete dr. Bárczi Géza egyetemi tanár vezetésével rendezi.

— Tűz Muraszentmártonban. Az egyik gazda házában tűz támadt és a nagyszélben gyorsan loyaharapóztak a lángok. A megfeszített oltási munkák ellenére több mint tíz ház legett.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Miniszteri elismerés

Szendy Tihamérné Törő Katalin debreceni református népiszkolai tanítónőnek a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerését fejezte ki vöröskereszt ifjúsági csoportvezetői minőségben hosszú időn át végzett buzgó és eredményes munkásságáért.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szerda este: De mi lesz Vikivel? C) bérlet.

Csütörtök este: Pillangókisasszony. Operaest. Kivételesen egy-negyed 7 órakor.

Péntek este: Pillangókisasszony. Kivételesen egy-negyed 7 órakor.

SZÍNHÁZI KISTŰRÖR

UNGER ISTVÁN színikazgató Egerbe utazott, ahol a nyári egri idényt készíti elő és tárgyalásokat folytat a város vezetésével a színtársulat valószínűleg június végéig, vagy július elsejéig marad Debrecenben, de szó van arról, hogy szombati s vasárnapi napokon vendégszereplőkkel a nyár folyamán is tartanak Debrecenben előadásokat és így a közönség nyáron sem marad színház nélkül. Unger direktor Egerből Miskolcra is átlátogatott.

SELMECZY MIHÁLY is pályázott a pécsi színházra. — A Csokonai Színház főrendezője és népszerű művésze benyújtotta Pécs városához a pályázati kérelmét. A kiváló művész több idényben Pécsen is volt, ahol nagyon szerette a közönséget.

PUNTIK BALINT a nagyváradi színház Színház direktora szombaton és vasárnap Debrecenben tartózkodott és leköötötte előadásra Csanak Béla nagyszerű operettjét, a De mi lesz Vikivel? c. darabot.

A SZERZŐDTETESI fronton az az újság, hogy a Csokonai Színház tagjai egymásután kapják a szerződötési ajánlatokat. Kormos Ferencet Szatmárra hívja vitéz Jakabffy direktor. Zách János és Móry Lucy iránt hírszerint Mihályffy Béla, a kolozsvári Nemzeti Színház direktora érdeklődik, de egyik fővárosi színház is érdeklődik Zách János és Márky Géza iránt. Erdész Irénnek és állítólag Rajz Jancsinak is Köszegi Géza szabadkai direktor tett szerződötési ajánlatot. Ugyanakkor Belezna Unger István direktor is megkezdte a szerződötési szemlést a jövő idényre.

Csokonai Színház

Szerdán C) bérletben DE MI LESZ VIKIVEL?

Kertész Dezső és Csanak Béla nagyszerű eredeti bohózat operettje!

Csütörtökön és pénteken Pillangókisasszony a m. kir. Operaház együttesével!

CÉGTULAJDONOSOK: SESZTINA-NAGYBÁKAY JENŐ ÉS NAGYBÁKAY ANTAL ALAPITVA 1819. ÉVBEN

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés Debrecen, Ferenc József-út 23.

Ipari, mezőgazdasági és háztartási vasárucikkek nagy raktára. Lég- és gázvédelmi cikkek beszerzési helye.

A NAGYAPA

Irta: IGNÁCZ RÓZSA.

Találkoztam egy kedves barátommal, aki néhány napja nagyapát látta. Időig is vidám embernek ismertem, de most egyenesen bohókásnak találtam. Fialat ember, de most még fiatalosabban mosoly, mint régen; arcán ravasz mosoly bujkal, mint azén a gyermekén, akinek valami külön, titkos játék van. Játék, ami egyesegyedül az övé. Ismerem nagymamákat, akik egészen tudatosan hangoztatják, hogy a nagyanyai érzés a világon a legfenségebb, még az anyai boldogságot is fölülmúlja. Az ilyenek valósággal beleszépülnek abba, hogy unokájuk van s közben megvalósítják az asszonyuralmat a portájukon, felsőbbégesen tesznek-vesznek, intézkednek; a jószág és az adakozó szeretet valóságos, vagy képzelt tudata sugárzik belőlük. Mások a nagyapák... Már legalább is azok, akiket én megfigyeltem.

Az én gyermekem nagyapja például tiszteletet keltő, komoly férfiú volt. Sohasem mutatta, hogy a gyermeknek érdekelnék. Családi érzelmét is rejtgette; nem légyott el, nem hatódott meg. Erzekény családi jeleneteket megbojcsajtó, szinte résztevéen finom gunnyal mosolygott, mint az olyan bölcsek, akik belátták, hogy legjobb türelemmel elviselni az örök banalitásokat. Állami hivatalnok volt és úgy élt, mint egy tökéletes óramű. A társadalmi érintkezés formáit is óramű pontossággal tartotta be.

Engem és két napos gyermekemet sőtét utcai ruhában látogatott meg, de látogatás időben, a klinikán, kesztyűs kezében két szál fehér rózsát hozott. Kezet adott, fesszes derékkel leült egy pillanatra; udvariasan, tehát sem közömbösen, sem érdeklődve. Megkérdezte, hogy vagyok?

— Az unokám? — ezt mondta könnyű mosollyal. A látogatás jellemehez híven, szokványosan kedvesnek igérkezett, mikor felsírt a csecsemő. Csunya, csunya, rózs rancos volt, mint minden újszülött, akiket az anyjuk gyönyörűnek lát s az apjuk megilletődve, ijedten és tiltakozó szegyekezéssel szörnyűnek. Enniban a pillanában a férfiak bíró szemével akartam nézni a

gyermeket. Azt hittem, hogy nagyapák is úgy látnak, mint az apák. Am az öreg úr lassan elvörösödött, zavartan a kis klinikai ráncos ágyhoz lépett és fölébe hajolt. Rámpillantott felehetetlen tekintettel. Ez a pillanat azt mondta, hogy én, e pillanatban, tökéletesen fölösleges vagyok. Fölkelni nem tudtam még elfordulni sem. A nagyapát kivette az ágyacskájából a csecsemőt. Ismét rámnézett, most már büntudattal, mintha arra várna, hogy rákiáltok: nem engedem! Kissé felénk is volt a tekintete s egy cseppet irigy. Megértettem, hogy szeretne egyedül maradni az unokájával. De talán soha az életben nem tartott az ölben ilyen kis puha, halálzattan körvonulú, szuszogó élő lényt. A szobából kivinni nem mert. Egész lényen érzett, hogy nem tudja, mit kezdjen vele?

A gyerek bögött s akkor nagyapja dacosan végigmért a anyját, kicsit meg is ráta a fejét, mintha szegyekező gondolatait hessegetné el. Mintha talán visszavonulna, szuszogó élő lényt. S csakugyan, meglepő dolgot csinált. Karjában a bömblő csecsemővel, a szoba sarkába ment hátat fordított nekem, szinte tünnetlenül, jobb lábáról a ballábat pillent s vissza megint. Ringott a gyermeket. Feltékenyen szólni akartam, hogy vigyázzon. Feltétem öreg, gyermekhez nem szokott kezeitől a polyást. De mi előtt szólhattam volna, nagyapja, a komoly és tiszteletreméltó gunyoros öreg úr: énekelni kezdett! Régi, régi éneket dudolt kezében halkán, de egyre erősbödön. A két napos csecsemő nem hall meg, se nem lát semmit... Nagyapja rendületlenül, egy órádaadobban járta az alattodalt. Valamit megélt, a pillanokban nagyapja. Valamit megértett amit nem érthetett meg apa korában. Ezzel a dajkáló mozdulattal, talán körpótolta magát az elmulasztott gyöngédségért, ami egy életre, fiatal apa mindig szegyeült egy kissé vallani az újszülött gyermek. Azt hiszem megértettem akkor a nagyapát mert úgy tettem, mintha nem látnék, nem tudnék semmiről. Mintha aludnék, behunytam a

szemem...

Dr. Sztankay Andor a keleti egyházokról

Nem a szlávok köztvitésével ismerte meg a magyarság a kereszténységet

Dr. Sztankay Andor / görögkatolikus püspöki tanácsos a Ker. Nemzeti Liga előadásorozata keretében a keleti egyházak és a nemzetiségi kérdés viszonyáról tartott érdekes előadást. Statisztikai adatokban tárta fel a keleti szertartásúak magyarországi helyzetét. A görögkatolikusok és a görögkeletiek száma 2 millió 600 ezer ma. Történeti áttekintést adott a keleti szertartáshoz tartozó ruszinok, románok magyarországi megtelepedéséről tudományos bírálat tárgyává téve a dákóromán elméletet, valamint azt az állítást, hogy a mai ruszinok a honfoglalás előtt hazánkban élt szláv népek utódai.

Azokkal az állításokkal is

szembeszállott az előadó, amelyek szerint a szlávok köztvitésével ismerte volna meg a magyarság a kereszténységet és a bizánci kultúrát. Ezzel szemben megállapította, hogy a magyarság már a honfoglalás előtt jóval megismerkedett a kereszténységgel, a vezérek közül sokan megkeresztelkedtek. A magyar hazában pedig Gyula erdélyi fejedelem is a görög kereszténységgel való kapcsolatokat egészen a tatárjárásig tartottak. Ekkor pusztultak el a görög szerzetesek kolostorai s a későbbi magyar királyok már inkább nyugatról hozták szerzeteseiket.

Végezetül az előadó a keleti szertartásúakkal folytatandó helyen nemzetpolitika előfeltételeiről, célkitűzéseiről és eszközzeiről beszélt, hangsúlyozva azonban azt, hogy nem szabad elfogadnunk a köztudatba bedobott elvet, hogy aki keleti szertartású, az nem magyar.

Az előadó értékes előadásáért vitéz dr. Tóth János ügyvezető elnök mondott köszönetet és támogatást a liga debreceni osztályának Bárdossy László v. miniszterelnök, a liga új elnökeinek üdvözlését.

* „Halálsugár” c. érdekesítő regény kapható kiadóhivatásunkban. Ára 80 fillér

NAGYSÁGOS ASSZONYOM!

Édesapám elküldte a „Debreczen” 1943. évi január hó 17-i számát, benne Nagyságos Asszonyom „Kéklő hegyek” című cikkét.

Igaz örömmel, a gyermekeik felcsillanó emlékeivel átszótt éret férfi lelkével olvastam. A hála csendül bennem. A csendülés köszönetemet viszi Nagyságos Asszonyomhoz, hogy az én egyszerű édesapámat, az örök magyar apát, lelkületéhez méltóan szólaltatja meg írásában.

A Nagyságos Asszony, az én, és sokan mások gyermekeiben kevés volt az öröm Szüleink mint akkor annyi szülő önmagukkal, háború után keservekkel vívódtak és nem jutott idejük nekünk, gyermekeknek szépet adni, velünk a szépet éreztetni.

... És így multak az évek. Örömtelenség, de mégis gyermeken. Gyermekévek színtere, szülőföldem Istenáldott határa mind-mind azokról az évekről beszél. S míg ezeket az emlékeket rendezgetem, látom az akácok utakat, ahol elfeledkezve mindenről, lepkét kergettünk, búzavirágot, pipacsot és kék szarkalábakat szedtünk. Behunytt szemem előtt kalásztenger hullámzik és számban foszlós kalácsnak, a frissen fejt tejnek az ízét, illatát érzem. Alkonyatban kerültünk haza, amikor pihenni készült a természet, a föld, amely gazdagon jutalmazta a verejtékező, kenyérharcot vívó magyart.

Egy ilyen alkonyat, aranyló sugarain át ködlöttek fel a „Kéklő hegyek”.

A lilás-bolya színű estben, ködlöttünk a susogó fenyvesekkel, megbüvölten álltunk. A csodák világába jutottak érezhetek úgy, mint ahogyan mi éreztünk akkor.

Már alig látszott valami a „Kéklő hegyekből”, a nap is elgurult tűzszekerén a faszorok felett, mi még mindig ott álltunk dobogó szívvel, messze a „Kéklő hegyeket” néző szemmel.

Esti szél suhant át a fenyvesen. Rejtélyes hangokat hozott felénk. A fenyvesekben kripta állott s mi a hangokat onnan hallottuk. Rövidnádrágos lábunk szárán és karunkon hideg borzongott.

Beestelédett. Ködbe, szürkületbe veszték a Kék hegyek”. Mi gyerekek, akik ott álltunk, hangtalanul búcsúztunk Szóltanul mentünk haza.

Késő volt. Édesapámtól dorgálást vártunk a késői elmáradásért. Félve léptünk a szobába.

Édesapám, a lámpa alatt újságból valami vármegyék és terület visszaadásáról olvasott. Ehhez térképet kért. Örömmel ugrottam szekrényemhez és adtam oda iskolai atlaszomat. Öcsém-mel várakozóan álltunk édesapám mellett. Apám hosszan, redős homlokkal nézte a térképet. Csend volt körülöttünk. A konyhából behallatszott a kenyérdagasztás puha hangja. Mi is a térképet néztük. A színes térképfoltok egybeolvadtak szemünk előtt, az alkonyatban látott kéklő hegyeknél jártak gondolataink.

Édesapám törte meg a csendet. Férfias hangjában melegséggel szólt önmaga elé „Ez itt a mostani határ...” Munkában acélosodott mutató ujját elhúzta a girbe-gurba piros határvonalon s beszélt. Darabosan az ő egyszerű kifejezéseivel mondottakat jobban emlékezetembe véstem, mint a földrajztanár úr száraz, unott, lélek nélküli hangját.

... Csap, Érmihályfalva, Nagyvárád... És végig vezetett bennünket a határvárosok mentén. Hallgattuk a katonáévekben szerzett elbeszéléseit.

Beszélt a hegyekről úgy, ahogy egy alföldi ember beszélhet az előtte ismeretlen hegyvilágról.

Mély csendben voltunk. Torkomban szárazságot éreztem és nehéz volt a lélegzetem. Nagyvárádon a cs. és kir. 19. tüzérezredben szolgált Gábor bátyátok. Váradon laknak Dobi nagyanyátok rokonai... mondta édesapám.

Édesapám! Merre van Nagyvárád? — kérdezi öcsém apámat Apám a széken ülve elmutatott az állomás irányába, amerre a kéklő hegyeket láttuk. — Édesapám! Vannak hegyek Nagyvárádon? — Igen fiam. Várád környéke

már hegyes-dombos. Ha szép idő van és tiszta a látóhatár, a váradi hegyek ide látszanak.

— Akkor mi a váradi hegyeket láttuk ma! — kiáltottunk fel egyszerre az öcsém-mel. — Igen azt láttátok. És valahányszor a hegyeket látjátok, ne felejtsetek el magatokba szállni és azokat a hegyeket vissza kívánni, mert azok mindig a meink voltak.

Sokáig voltunk fenn aznap este. Beszélgettünk édesapámat. Kigyúlt arccal, felajzoltan kerülünk ágyba. Jó későig nem jött álom a szemünkre, a kéklő hegyekben jártunk.

Másnap és még sok-sok éven át fülünkben volt apám emlékeztetése. Sokat hallottunk beszélni a váradi hegyekről. Arról a hegyről, amelyről Nagyságos Asszonyomék is hallottak azon a csodálatosan szép, multból idézett őszi reggelen.

Bennünk, velünk és általunk nőtt a kéklő hegyek elérésének vágya.

Azok az iskolás lányok, fiúk, akik a kéklő hegyeket látták, ma már gyermeket nevelő, országépítő és védő anyák és apák. A kéklő hegyeket mutató apák, nagyapák.

A nagy Rendező, életünket irányító magasságos Isten rendeléséből értjük a kéklő hegyeket, Almáinkat valóra váltotta a magyar akarás.

Most itt vagyok a kéklő hegyek alján, Szent László városában. Bejártam má ennek a városnak nagy időke. Jött utcait. A kéklő hegyekről hazug látok. Látom a hegyeket hazug előtt. Lélekben alatta álok, em lélekemnek adom magamat.

Édesapám! Anyává, apává nőtt átszópajtásaim!

Csak egy pillanatra ábandoztam el. Csak köszöntelek Titeket, fenyves alján, kéklő hegyeket látókat, a kéklő hegyek aljáról és hívlak Benneteket.

Tovább... Tovább Nem állhatunk itt meg. Nem! Tovább...! Túl a még nagyobb hegyeken. Tovább és fel, a kék egekbe nyúló hegykoszorúig, le a kéklő Adriáig Nagy-Magyarországra.

Nem állhatunk, nem álmódzhatunk és mi sem mondhatunk mesét gyermekeinknek. A ma élete nem mesemondás. Mese helyett hittel, reménnyel, erős akaratral és meg nem alkuvással kell helyt állnunk. Itt a kéklő hegyek alján, kint a végtelen orosz mezőkön, a családi tűzhelynél és mindenütt, ahol magyar élet van, ahol magyar életet akarunk teremteni.

Hogy Nagyságos Asszony szavaival fejezzem be leveletem, nem várhatunk az élettől boldog magyar jövőt, egy boldog, békés Nagy-Magyarországot, hanem életünkkel megcsináljuk, megteremtjük a nagy és erős Magyar Birodalmat, Szent István Birodalmát.

Azt a Magyar Birodalmat, amelyben lö-szerető, tank s bombázó-repülőgépek kezelő hős magyarkákat, új és nagy Dobó Katicákat nevelünk a Birodalom fenntartására.

Kisérje Isten áldása ihlettel telt életét. Lobogjon magasra frói tűzének lángja Világítson égő szövetnékként minden magyar elé, hogy el ne vesszen egyetlen egy sem, a Világérszek, az igazság és igazságtalanság harcában érdemtelenül.

Régi ismeretségünk jogan kérem, ne legyen bántó levelem és ha a fűzfásip hangú sorok elbírják a nyomdafestéket, kérem közöltesse soraimat a DEBRECZEN-be. Igen hálás volnék érte és szíveim is örömmel olvasnák. Nagyvárád, 1943. április hó.

Kees Késés János.

Ez a levél Rhédeyné Székér Évához, a finom tollú írónőhöz íródott, de az írásban levő mély gondolatoknál és tiszta magyar érzésüknel fogva szól minden magyarhoz.

Kész tesse oltónyait garantált műrostmentes szövetekből **FEKETE** szabomesternél CSAPÓ-U. 90.

Száraz bab kiosztás

Az új kenyér- és finomliszt-jegyfüzet utolsó oldalán levő (római) III. számú „Pótjegy” revü szelvényre, valamint az egy éven aluli gyermekek részére kiadott „Finomlisztjegy” „H” jelzésű szelvényére április 14-től kezdve április 24-ig az elárúsítással megbízott fűszerkereskedőnél fél-fél kiló szemes fürjbab vásárolható.

A testi munkások a zöld színű pótkenyérjegy „L” jelzésű szelvényére még külön fél-fél kiló, nehéz testi munkások, ter-

hes és szoptatós anyák a sötét piros színű pótkenyérjegy „L” jelzésű szelvényére még külön egy-egy kg babot vásárolhat vásárolhatnak. A beváltott szelvényekkel a kereskedők április 30-án, pénteken kötelesek elszámolni.

A bab ára kilónként 80 fillér. A bab kiosztásával megbízott kereskedők tartoznak kirakataikban feltűnő helyen közölni hogy üzletükben jegyre bab vásárolható.

Polgármester

A záróra egységes betartásáról, a haszonkulcsok újra szabályozásáról, sok más szakkérdésről tárgyaltak a kereskedelemügyi minisztériumban

A kereskedelemügyi minisztériumban és az Árhivatalban az utóbbi időszakban egyre élénkebb élet folyik. Alig van hét, hogy az ország szakértői bevonásával tanácskozásokat folytatassanak a legszükségesebb anyagokat érintő kérdésekben.

Dr Radó Rezső miniszteri biztos és dr Harsányi Imre ügyvezető titkár több fontos ülésen vettek részt Budapesten és napokon keresztül tárgyaltak a kereskedők és iparosok életfontosságú ügyeiben. Reggeltől késő estig és aztán másnap délig tanácskoztak a kereskedelemügyi minisztériumban Zsindely Ferenc miniszter elnöklésével arról, hogy a textilkereskedelemben haszonkulcsának rendezésére vonatkozó rendelet mit tartalmaz.

Az árhivatali kamarai nap keretében pedig a nagy- és kis-kereskedők bruttó haszonkulcsa és a konfekciós üzemek bruttó haszonkulcsának rendezését vitatták meg igen behatóan. Ezt a rendeletet közelesem kiadják.

A kamarai miniszteri biztosok és főtítkárok külön értekezletén arról volt szó, hogy vizsgálatok véghezvitelét az iparosok készáru eladásáért. Úgy döntöttek, hogy az eddigi állapot fenntartását kérik. Kimondták azt is, hogy hely-

telen, ha a szakmákban megállapított hivatalos záróórát nem tartják be pontosan és hamarabb becsuknak egyesek. Az egységes eljárást tartják kívánatosnak.

Újból megsürgetik a cukor- és petróleumkáló ügyében a kedvező döntést, a porlások elismerését.

A cipészek kérelmére azt az álláspontot foglalták el, hogy a piros színű utalványra magánosok nem, hanem csak cipészek vásárolhassanak bőranyagokat.

A sok más értékes ügy közül kiemelkednek még a vállalati alkalmazottak sajátmaguk ellátására alakuló szervezetei létengése, a rizselosztás, az üzlethelyiségek igénybevétele, a be nem jegyzett cégeknek önkényes toldalékok használata, a vasúti menetrendek összeállítását megelőző értekezletek tartása, a statisztikai adatgyűjtések szabályozása, a következő tételre a szükséges fűtőanyag idején való beszerzése, a kamaráknak biztosított felülvizsgálat kérését jog érvényesítése, az iparigazolványok korlátozásának problémája. Dr Radó Rezső miniszteri biztos felvetette az üveglisztelés ügyét és megvilágította azt az utat, melyen a meglévő anyagot legigazságosabban osztják szét.

Két hadiárva leányka nevelését vállalta a Jótékony Nőegylet

A Nőegylet közgyűlése

A Debreceni Jótékony Nőegylet vasárnap tartotta közgyűlést nagy érdeklődés mellett. A közgyűlés megnyitása előtt a Nőegylet árvaházában nevelkedő 26 kis árva leányka elénekelt a Nemzeti Hírszekeret, amely után Sass Béláné elnök nyitotta meg a közgyűlést.

Szólt a háborús helyzetéről: A külső front rendíthetetlen — ügymond — de legyen az a belső front is. Nemesak odakint, de idebent is érezzük meg, hogy az agyózelem, amely meggyőzi a világot a mi hitünk. Ma tünjön el a siránkozás és a panaszkodás! Hitünk mellett, másik verhetetlen fegyverünk a szeretet! Hit—Reménység—Szerelem!

A hetvenéveses múltja vissza tekintő Jótékony Nőegyletnek mindig ezek voltak a vezérlő motívumai. Hitet, reményt venni a megfáradt lelkekre és szeretetet hinteni a megsebzett szívekbe. Jótékony Nőegylet ezzel a programmal indul a jubileumi 75-ik esztendeje felé, afelé az esztendő felé, amelyik fennállásának háromnegyede százados életében a legnehezebb esztendőnek indul, de amelyben kétszeresen erzi a kötelességet.

Szalljon fel buzgó könyörgésünk a legelső magyar emberért Horváth Miklós kormányzó urunkért, kérjük a Gondviselést, hogy vezesse győztesen, diadal-

masan vissza mielőbb mindnyájunk büszkeségét: a magyar honvédet.

A nagyhatású elnöki megnyitó után Magyar Bertalan titkár számolt be a Jótékony Nőegylet életében a legutóbbi közgyűlés óta történetéről a széleskörű karitatív munkáról. — Látogatta a Nőegylet a sebesült katonákat, résztvevett a Vöröskereszt árvaházában két hadiárva leányka nevelését vállalta.

A Nőegylet árvaháza 26 árva nevelt Isteni lelkében, hazaszeretében, 26 árva ellátása a Nőegyletnek a mai idők között súlyos gondot okoz. minden áldozatot vállal, hogy munkájának eleget tehesen.

Nagyobb adományok közül a titkár feleltette Rásó Istvánné a lelkész 300 P-t adományozott, özv. Kocz Aurélné 20 kg szilvalekvárt, dr. Benedek Endréné 30 P-t az árvaház szükségére. — Ezen felül a tagok mintegy 100 P önkéntes adománnyal járultak az árvaház költségeihez.

Magyar Bertalan titkár ezután a személyi változásokról tett jelentést. Lemondott a Nőegyletnél viselt tisztségről Rásó Istvánné a lelkész, Mody László gondnok, vitéz Borbély Imre ellenőr, Szabó Ferenc pénztárnok. Közgyűlés az eltávozó tisztviselőknek érdemes

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. IV. 14.

2-szer naponta reggel és különösen este lefekvés előtt **Chlorodont** fogpaszta

munkájukért jegyzőkönyvi közlönyt fejtette ki. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy az elnökség az árvaházba egyik felügyelőnőül Solyom Annát alkalmazta.

A mindenre kiterjedő titkárjelentést a közgyűlés tudomásul vette.

Ugyancsak tudomásul vette a közgyűlés dr Kovács Jenő ügyész jelentését. Elfogadta az árvaházi alapítványok 1942. évi zárszámadásait, amelyeket dr Erdős Károly igazgató terjesztett a közgyűlés elé. Az 1943. évi költségvetéséről dr Kovács Jenő ügyész terjesztette elő, amelyet a közgyűlés szintén egyhangulag elfogadott.

A megválasztott tisztségeket az elnökség javaslatát dr Erdős Károly igazgató terjesztette elő, amely szerint a közgyűlés gondnoknak megválasztotta dr Palanszky Andrást, pénztárnoknak Mészáros Palatit Ferencet, ellenőrként Kormos Zoltánt.

Sass Béláné elnök indítványára a választmány új tagjait közgyűlés megválasztotta: vitéz Tóth Gyulánét, özv. Beszter Károlynét, dr Ferenczy Károlynét, Grigassy Lajosnét, dr Loel Jánosnét.

Végezetül Sass Béláné elnök bejelentette, hogy a Vöröskereszt Egylet a Debreczenben levő sebesült katonákat hűsvét szent ünnepe megvendégelt a társadalmi egyesületek bevonásával a Jótékony Nőegylet száz pengővel járul a sebesült katonák megvendégeléséhez.

Rejtélyes gyilkosság Ungváron

Vasárnap hajnalban Ungváron a Drugeth-utca 7. számú ház egyik lakásában halva találták özv. Lutz Sándorné 78 éves háztulajdonosnőt. A vizsgálat megállapította, hogy az idős asszonyt megfojtották. — Az asszony valószínűleg magának engedte be a gyilkost a lakásba, mert az ajtózárok sértetlenek voltak.

Megnyílik az áru-és személyforgalmi Uzsokon keresztlő

A Vasuti és Közlekedési Közlönyben hirdetmény jelent meg, amelyben az Államvasutak igazgatósága értesíti az utazó és fuvaroztató közönséget, hogy a lengyel Főkormányzóság állomásaival 1943. április 15-én 0 óra 1 perckor megindítja a személy- és áruforgalmat az uzsoki határállomáson át. Az utlevél- és vámvizsgálat, valamint a küldemények állategészségügyi és növényvédelmi vizsgálata magyar részről Uzsok állomáson, a Főkormányzóság részéről pedig Sianki állomáson történik.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, április 10-én reggel 8 órától—április 17-én reggel 8 óráig: „Aranygyal” Piac u. 50. sz., telefon: 84-06. — „Reménység” Csapó u. 22. telefon: 14-21. — „Szent Háromság” Homokkert, Szabó Kálmán u. 14., telefon: 17-07. — „Sas” Hatvan u. 66. telefon: 89-19. szám.

Ne mondj...

Ne mondj most semmit! Olyanok lennének a szavak, Mint téli tarló felett A károgozók tevének varjak. Némán hajtsd le a efjed, Barna hajdra Az ujjaim hullnak, Hallgassuk a csendet, Amíg a percek, az órák mulnak, Amíg lelkünkben A vihar elcsitul.

Azután csak egy szót mondj: Köszönöm! S arconkon a bánat helyében Felragyog az öröm.

Erdős Ibolya.

— A Kormányzó Úr dr. Szily Kálmán m. kir. titkos tanácsos, ny. államtitkár az Országos Felsőoktatási Tanács elnökévé 1948. december 31-ig kinevezte.

— Új felsőházi tag. A Kormányzó Úr vitéz técsői Móríz Istvánt, a Trieszti Általános Biztosító magyarországi vezérigazgatóját a felsőházi tagjává élet-hossziglan kinevezte.

— Kovács Ferencet választották püspökladányi missziói rendes lelkészé. Hétfőn délután megtöltötte be a püspökladányi református egyház lelkész-választó közgyűlése Molnár Zoltán egyházmegyei lelkészi tanácsbíró elnöklésével a püspökladányi missziói rendes lelkészi állást. Közfelkiáltással Kovács Ferenc volt püspökladányi, jelenleg tiszalöki segédlelkész hívták meg.

— Mikó Sándort választották meg tiszalöki református lelkészé. Barta László esperes püspökladányi lelképásztórává választásával kapcsolatos távozásával megüresedett lelkészi állást a napokban töltötte be a tiszalöki református gyülekezet Mikó Sándor volt tiszalöki, jelenleg igrici lelkész meghívásával. A választó gyűlésen Molnár Zoltán hajdúhadházi ref. lelképásztor, egyházmegyei lelkészi tanácsbíró és vitéz dr. Hadházy Ferenc világi tanácsbíró elnökölték.

— Ma délután 5 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz az iskolai templomban. Ez alkalommal Igét hirdeti Sárközy Lajos segédlelkész. Reményik Sándor „Kegelem” című versét szavalja Széchy Mária II. gimn. tan. Záróimádság.

— Az Árpád-téri ref. gyülekezet bibliorája szerdán, április 14-én a Csonka-utcai iskola V. osztályú termében lesz. Az érdeklődőket szívesen várja a vezetőség szerdán este 6 órakor.

— A Tisza István tudomány-nyezetem könyvtárának megtekintése. A népművelési bizottság közli, hogy április 14-én, szerdán délután 4—6-ig tanulmányi látogatást rendez a Tisza István tudománygyezetem könyvtárának megtekintése céljából. Előadó és vezető: dr. Nyireő István könyvtárigazgató. A belépés díjtalan s azon bárki részt vehet. Gyülekezés a központi egyetem épületében a könyvtár előtt.

— A kistemplomi egyházzsér gyülekezeti termében (Révészler 2. szám alatt) ma, szerdán délután 5 órakor biblióra lesz. Nőszövetségbe beiratkozás és ügyeinek intézése már 4 órától kezdve uzvanott.

A szerelmes apóst agyonlőtte a menyét

A szolnoki törvényszék most tárgyalja ifj. Kövér Jánosné szül. Rátz Mária 20 éves jászberényi asszony ügyét, akit erős felindulásban elkövetett szándékos emberöléssel vádol az ügyészség, mert január 3-án zágyvparti tanvájukon agyonlőtte apóst, id. Kövér János 51 éves gazdálkodót.

Az após már hosszú idő óta üldözte szerelmével menyét, de az mindig kitért előle. Egy es-

te, mikor a férj nem volt odahaza, az após elővette puskáját, azzal akarta kényszeríteni menyét, hogy hallgassa meg szerelmi ajánlatát. Az asszony kiakapta apósa kezéből a fegyvert, dulakodni kezdtek, s a veszekedés hevében elsült fegyver fején találta id. Kövér Jánost, aki holtan esett össze. A tárgyaláson ifj. Kövér Jánosné beismerő vallomást tett.

Három-háromhavi fogház a szemre adott szénaért és a megdrágított burgonyáért

Árdrágítás vétségével vádolva állította a debreceni ügyészség Kelemen Sándor hajdúbagosi földművest az uszorbíró-ság elé. A vádirat szerint ugyan is Kelemen egy napon beállított Fábian Sándor malmoshoz és elmondta, hogy szénát szeretne neki eladni. Azonban Kelemennek 750 pengőre volt szüksége, viszont szénája csupán 50 métermázsza körül volt, ami a megszabott ár szerint nem ér 750 pengőt. Így nem mázsára, hanem csupán szemre akarta eladni a szénát, ezáltal pedig árdrágítást követett el.

A bíróság előtt Kelemen azzal védekezett, hogy ő úgy gondolta, annyi szénát ad majd, amennyit a 750 pengő megkíván. A kihallgatott tanuvallosások azonban bejogták, hogy ő csupán 50 métermázsza szénát akart 750 pengőért eladni. Ezért dr. Pogány Béla, uszo-

rabíró Kelemen 3 havi fogházra ítélte.

A debreceni uszorbíró-ság 3 havi fogházra ítélte árdrágító visszaélés vétsége miatt Abai Imre Bellegelő 277 szám alatti lakos burgonyakereskedőt.

A vád szerint ugyanis Abai elvállalta, hogy a Vulkán és gőztésztagyár munkásai és tisztviselői számára beszerez nagyobb mennyiségű burgonyát. Valóban sikerült is neki Ujfehértón és több kisebb helyen beszerezni burgonyát a törvényesen megszabott áron. Ő azonban a nagyobb kereset érdekében az árhoz métermázsánként 3 pengő szállítási díjat és 2 pengő napidíjat csapott hozzá, s ezzel kimerítette az árdrágítás fogalmát.

A tárgyaláson beismerő vallomást tett, s az ítéletbe is belenyugodott, amely így jogerős.

— Beszűranó tolvaj ellopta az udvarra kiterített ágylertőt 100 pengő értékben Jakab Ignác Csokonai-utca 46. szám alatti lakostól.

— Elémiszterjegyes Svédországtan. Az egyik svédországi kis városban el akartak égetni nagyobb mennyiségű elémiszterjegyet. Amikor azonban a jegyeket a kemencébe dobták, az ajtó véletlen nyitva felejtették s az erős léghuzat a keményen át kisodorta a jegyeket a kemencéből és a szél az egész városban szétszórta.

— Cattani bíboros meghalt. Frederico Cattani bíboros 87 éves korában szívzélbűdésben meghalt. A bíborosok száma Cattani halála következtében 46-ra csökkent.

— Elutaztak a finn újságírók. A finn vendégek egyhetes magyarországi tartózkodás után hétfőn elhagyták az országot. A pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták őket. A búcsúztatáson megjelent Ullein-Reviczky Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök is.

Első Békescsabai, Miskolci

és Debreceni

István Gözmatok R. I.

Központi iroda

Budapest, V., Harmad-u. 6. sz.

Telefon: 180-800.

Közraktárak és

vetőmagtisztítás:

Miskolcban, Békescsabán és Debrecenben.

Mindegyik telepen iparvágány

Hántolózsem:

(Borsó, cirok, köles,

sib, hántolása) Debrecenben.

Miskolci cím:

Zsolnai-kapu 46. Telefon: 23-83.

Debrecen:

Károly F. József-út 5. Tel.: 20-40.

Békescsabai cím:

Rethy utca 1. Telefon: 296

Ne halmozzuk a paprikát, mert elveszti az ízét

A magyar fűszerpaprikatermelésben nagy bőség van. Ennek ellenére a közelmúltban többször figyelhetünk meg olyan jelenségeket, hogy a paprikát egyesek felvásárolták s ezzel az ellátásban itt is, ott is nehézségeket okoztak. Tulajdonképpen nem paprikahiányról, hanem paprikabőségéről van szó. A fogyasztóközönség pedig tudhatná, hogy az örölt fűszerpaprika csak korlátolt ideig, három-hat hónapig tárolható, azután már elveszti az ízét és erejét, az olajtartalom elillan s a házi-asszony csak azt látja, hogy a remek paprika levesét se be nem festi, se ízt nem ad neki. Tehát a gyűjtött paprika értékeltenél valóik.

Nincsen tehát értelme a paprikagyűjtésnek, mert ezzel csak átmeneti nehézségek okozhatók, viszont senkinek sincs belőle haszna.

— Beregszász két leggazdagabb kereskedőjét internálták. Beeremann Jenő és Beeremann Sándor beregszászi kereskedőket internáló táborba szállították, mert árdrágítást követtek el.

— Lefejeztette magát a vonat. Makra János 22 éves óbécsei munkás meguntta életét és úgy veit annak végét, hogy fejét a síre szorította, mikor az egyik vonatközeledett s a vonat lefejezte és testét darabokra tépte.

— Tejjegy Miskolcon. Miskolcon április 16-tól kezdve bevezetik a tejjegyet. A napi fejadag egyelőre félliter. Ez elég bőségesnek tekinthető.

— A Tisza-család Nagyváradnak adományozta pálmakertjét. A harminckettől gyönyörű pálmát azzal adományozták Nagyvárad városának, hogy közülük néhányat a Tisza-szobor körül helyeznek el.

— Dr. Pogány Béla törvényeségi bíró mint uszorbíró Máramaroszigetre utazik és ott a csütörtöki napon árdrágítási ügyeket tárgyal.

— Páris elővárosaiból eltávolítják a gyermekeket. Hír szerint rövidesen 10.000 párisi gyermeket helyeznek el vidéken. A gyermekeket azért távolítják el, mert a legutóbbi légitámadás alkalmával igen sok fiatalokú vesztette életét.

— Aszmann Ferencet a magyar művészi fényképezés érdekében kifejtett munkásságának elismeréséül a Soproni Fotoklub aranyéremmel tüntette ki.

— Vetített képes előadás Indiáról. A Német Tudományos Intézet értékes előadásai közül mind az előadó személye, mind a tárgy érdekességénél fogva kiemelkedik a szombati előadás, amelyen dr. Mensching Guszláv bonni professzor fog beszélni Indiáról és India céljairól. Mensching professzor előadását képek vetítése fogja kiegészíteni. Az előadás április 17-én délután 6 órakor lesz a Német Tudományos Intézetben. Vendégeket szívesen lát az intézet vezetősége.

— Házassodási kölesint kapott Debrecenben 11 személy 10.200 pengő összegben az országos alaphól.

— Beleesett a forró levesbe és halálra égette magát. A debreceni törvényszék gondatlanságból okozott emberölés miatt 15 napi fogházra ítélte Nagy Sándorné komádi asszonyt. Nagyné még az elmúlt nyáron sóskalevest főzött vacsorára. A forró levest hűlni letette s pillanatra a földre. Ez a csere azonban elég volt ahhoz, hogy a mellette motoszkáló hároméves kis leánygyermek beleessen a forró levesbe és halálos égési sebeket szenvedjen. Az ítéletet háromévi próbaidőre felfüggesztették.

Drágábban adta a nullás lisztet, hogy kenyeret vehessen

A hajdúszoboszlói rendőrség őrizetbe vette Pap Lajos napszámost és Szabó Sándor földművest, hajdúszoboszlói lakosokat árdrágítás gyanúja miatt. A nyomozás adatai szerint ugyanis Pap Lajos 17 kiló nullás lisztet adott el Szabónak a megengedettnél jóval magasabb áron, kilogrammonként három pengőért. A rendőrségi kihallgatáson mindketlen beismerő vallomást tettek. Pap azzal védekezett, hogy neki kenyérlisztre volt szüksége, ezért adta el a nullás lisztet. Szabó pedig azt állította, hogy ő nem a saját részére szerezte meg a nullás lisztet, hanem megbízásból.

Mindkettőjüket beszállították a debreceni ügyészség fogházába s hamarosan megindul ellenük az eljárás.

— Juhász-képző tanfolyam. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az elmúlt évek folyamán már hét, egyenként 6—6 napig tartó juhász-képző tanfolyamot rendezett. A tanfolyamok sikere következtében a kamara ebben az évben is tart egy tanfolyamot május 3—8-ig gróf Semsey László balmazújvárosi uradalmanak könyvei juhászatban Vasútállomás és posta: Kónya. A juhász-képző tanfolyam hat napig tart. A juhász-képző tanfolyamon résztvehetnek uradalmi juhászok, felesjuhászok, vagy olyan juhtartó kisgazdák, akik juhállományukat maguk kezelik. A felesjuhászok és juhtenyésztő kisbirtokosok a lakásért és ellátásért semmit sem tartoznak fizetni, csak az útiköltséget kell sajátjukból fedezni. Az érdekeltek részvételüket mielőbb, de legkésőbb április 25-ig okvetlenül jelentsék be a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál.

— Felvétel az árvaházakba. Még néhány üres hely van a Szeretelmezővétség debreceni árvaházaiban. Ezekre a helyekre elsősorban hadiárvaikat, ezeknek hiány pedig egyéb árvaikat, főként leányokat vesz fel a vezetőség. Árva felvételi ügyében értekezni lehet a Kassa-út 12 szám alatti lelkészi hivatalban és a Teleki-utca 71. szám alatti árvaházban.

— Agyonlőtték Marcel Deat merénylőjét. A francia rendőrség elfogta Marcel Deat egyik merénylőjét. Amikor le akarták tartóztatni, menekülést kísérelt meg, de az egyik rendőrtisztviselő revolverével lelőtte.

— Kétszáz pengő pénzbüntetés tengeridrágításért. A debreceni uszorbíró-ság 200 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen Balla Mihály földműves, Haláp 34. szám alatti lakost, mert a szemestengerit métermázsánként 45 pengőért adta el s ezzel árdrágítást követett el.

— Az osztályorszájáték húzásán 3000 pengőt nyert: 97712. 1000 pengőt nyert: 29107. 500 pengőt nyertek: 8335 65287. 300 pengőt nyertek: 45251 28184 46187 61929 68670 77800. 150 pengőt nyertek: 2317 5655 11409 15536 21719 23543 27054 31806 41040 41769 49382 50652 54484 55779 61357 64085 67985 69618 81156 86585 90805 94242.

— A beregszászi cukrászok árdrágítása. A beregszászi törvényszék gondatlanságból okozott emberölés miatt 15 napi fogházra ítélte Nagy Sándorné komádi asszonyt. Nagyné még az elmúlt nyáron sóskalevest főzött vacsorára. A forró levest hűlni letette s pillanatra a földre. Ez a csere azonban elég volt ahhoz, hogy a mellette motoszkáló hároméves kis leánygyermek beleessen a forró levesbe és halálos égési sebeket szenvedjen. Az ítéletet háromévi próbaidőre felfüggesztették.

GYÁSZROVAT

Halász Márton, a m. kir. József nádor tudományegyetem közigazgatási szakának III. éves hallgatója 20. évében Budapesten váratlanul elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből református szertartással. A gyászima után régebben elhunyt és most átszállított édesanyja és nagyszülei porrései mellé helyezik örök nyugalomra. Takács temetkezés.

Papp Mihályné Szabó Mária 72. születésnapján délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Görbe-utca 3. Temetését Bartha vállalata végzi.

Katona Géza Sveltsé-inlézeti ipariskolai tanuló temetése szerdán délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Szilágy Lajos nyug. MÁV főtávírási temetése szerdán délután 4 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

László Istvánné 71. évében elhunyt. Temetése szerdán délután három órakor lesz a hármastereből református szertartással. Lakás: Acél-utca 19. Csúrka temetkezés.

Elfogták a Dégenfeldt-terén a Timár-utcai cipésműhely vezetőjét

Sikerült fogást csinálni tegnap délután Papp Gábor rendőr-mester. A Dégenfeldt-terén ellopta személeltetés alapján Petróka Lajos 38 éves lakás- és foglalkozás nélküli nyíradonyi lakost, aki Maul József cipésműhely Timár-utca 52. szám alatti műhelyébe beállított munkát kérni és mikor a mestere az ipartestületre elment hivatalos ügyeit intézni, az egyedül maradt segéd a műhelyt kifosztotta, onnan három pár cipőt, kabátot és más ruhaneműt zsákmányolt és hazaérkezve gazdája már csak hült helyét találta.

Papp Gábor rendőr-mester Petrókát előállította a rendőrségre, ahol kihallgatása során kiderült, hogy Debrecenből öt évre ki van tiltva. A lopott holmik közül egy cipőt elzálogosított, a kabátot pedig egy öszeresnél eladta. A rendőrség írtatva vette a bravuros gyorsasággal elfogott bűnözőt.

Kelemen Krizosztom a Közoktatási Tanács elnöke. A Kormányzó Úr a vallás- és közoktatási miniszter előterjesztésére Kelemen Krizosztom m. kir. titkos tanácsos, pannonhalmi főapátot az Országos Közoktatási Tanács elnökévé az 1946. év december végéig terjedő időtartamra kinevezte.

A szerb textilközpontról elrendelte, hogy a jövőben textilárucikkokat csakis ócska textiláru beszállítása ellenében lehet vásárolni.

Idegenforgalom. Márciusban 4355 belső, 15 külföldi vendég fordult meg Debrecenben espedig 2 olasz, 7 német, 2 finn, 1 bolgár, 1 orosz, 1 svájci, 1 szlovák.

A bolgár király felkereste Filov miniszterelnököt és 60-ik születésnapja alkalmából jókívánásait fejezte ki.

Legjobb tőkebefektetés!

Hajdúszoboszlón, a ma már világhírű fürdő közelében (Szurmay utca 2. sz.)

eladó 500-öttelek

Cim a kiadóban.

A szegedi fogadalmi templom tornyából levetette magát egy tisztviselő

Borzalmas módon vetett véget életének Brenyovszky Katalin 54 éves hódási magántisztviselő. Hétfőn délután félgyakor megjelent Szegeden a fogadalmi templom sekrestyésénél és arra kérte, engedje fel őt a toronyba, mert meg akarja nézni a város látképét. A sekrestyés gyanútlanul tett eleget a nő kérésének és felkísérte a toronyba. Amikor már az órák felé közeledtek, a magántisztviselő azt mondta a sekrestyésnek, forduljon csak nyugodtan vissza, nem akarja tovább társaztani, egyedül is feltalál. A sekrestyés visszafordult, de alig érkezett le a földszintre, amikor

az óra felett levő erkélyről mintegy 60 méter magasságból Brenyovszky Katalin levetette magát.

A járőrök megborzadva nézték a borzalmas jelenetet. A szomszédos Szent Imre kollégium orvostanhallgatói éppen ebben az időben indultak egyetemi óráikra. Nyomban a szerencsétlen nő segítségére siettek, de Brenyovszky Katalin szörnyenhalt: lábai az esés következtében eltörték és súlyos belső zúzódásokat szenvedett.

A rendőri nyomozás megindult annak megállapítására, mi készítette tetteinek elkövetésére a magántisztviselőt.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Gulyás Ferenc keresk. Ferenc József út 59. leány Katalin. Dr. Nagy Sándor ügyvéd Csapó u. 18. fiú Peter. Nagy László máv. s. tisz. Boldogfalva u. 4. leány Ilona. Dr. Telkes Béla kir. ügyész Tompa M. u. 6. fiú Béla. Ivánka Tóth Sándor fűző keresk. u. 14. leány Márta. Gellén Imre áll. tanító Telegdi u. 65. leány Éva. Kóka László fagyó kölcsei u. 18. fiú Ferenc. Bősziroményi József máv. kocsi-rendező Telegdi u. 94. leány Mária. Sajtos Imre npsz. Bellegető 239. fiú Imre. Póka Károly kisbirtokos Erkeserű, fiú Attila. Kovács Károly kútutó Kontsek u. 23. leány Erzsébet. Bihar László timár s. Hétvezér u. 233. leány Ibolya. Végh András npsz. Fay d. 34. fiú András. Tóth Mihály kisbirtokos Pacsirta u. 22. fiú András. Gyöngy László gazd. cseléd Kőszélyszeg 8. fiú György. Pető István cipész S. Csokonai u. 29. fiú István. Szemeré István kisbirtó Bellegető 279. leány Mária. Zováth Sándor dohánykereszk Téglyás, fiú Sándor Hadházi László p. u. számellenor Herceg u. 8. leány Anikó. Tóthai András Kemény u. 1. fiú István. Fehér József raktári munkás Déli sor 1. leány Katalin. Domokos Imre szakács Nyil u. 66. fiú Imre. Molnár László munkás Nagyszepes 10. leány Julianna. Suba István kertész Szotyori u. 48. sz. leány Margit. Fényes István kovács m. Honvéd u. 55. leány Teréz. Mester József máv. Dugovits T. u. 6. leány Mária. Kozma Dzsó kisbirtó Bánk 45. leány Ilona. Goldberger Sándor úgynök Simonffy u. 39. leány Berta. Alvári Mihály máv. Homok u. 29. fiú Mihály. Horváth Ferenc posta küldőnc Rothermere u. 21. fiú Ferenc. Elek Mihály máv. K. Tóth u. 44. fiú Mihály. Blumenfeld Pál keresk. H.-bősziromény.

Eljegyzések: Főző Béla m. tisztv. Andaházy u. 4.—Boros Margit Csillag u. 97. Barna József gazd. Fazekas M. u. 3.—Burai Erzsébet Péterfia u. 20. Kozinszky Béla állomás felv. Hid u. 2.—Vágó Erzsébet Lázár u. 11.

Házasságok: Dávidovits Dávid keresk. Sátorajaujhely—Fülöp Julianna Hatvan u. 39. Szabatos József esendőr-mester Augusztia szanatórium—Kéri Rozália Bpest. Kállai István postaltiszt—Horváth Ibolyka Szép u. 5. Varga Imre máv. Rakovszky u. 45.—Kozma Matild Török B. u. 16. Tar János dohánykereszk—Körödi Erzsébet Pallag 27. Bősziroményi Lajos gazdálkodó Kapitány u. 10.—Sarkány Erzsébet Bánk 109. Mészáros János máv. K. Tóth u. 20.—Pregg Anna Faragó utca 20. Ladányi Imre máv. Kuruc u. 100.—Jobbány Ilona Bősziroményi u. 17. Nagy Ferenc Csóka u. 28.—Medve Mária Munkás u. 51. Kassai Jenő s. erdőmérnök Havasmező—Köloné Erzsébet máv. Kolónia.

Halálosok: Ericz Jolánta ref. 67 éves, Arany János u. 35. Özv. Erdős Imre én rk. 74 éves, Boldogfalva u. 8. Siska Imre rk. 80

Bírósági joggyakornoki kinevezések

Az igazságügyminiszter dr. Váradi Zoltán debreceni lakost a debreceni, dr. Udvari Pál debreceni lakost a nagyvárad, dr. Ujváry Lajos debreceni lakost a debreceni, dr. Juhász-Laczkó Pál debreceni lakost a nagyvárad, dr. Kovács Györgyöt a debreceni, dr. Zolt László debreceni lakost a kolozsvári, dr. Malecz Andor alsódomonai lakost a debreceni, dr. Rinkóczy István budapesti lakost a debreceni kir. ítéletábrla kerületébe bírósági joggyakornokká kinevezte.

Ormós Lajos a tanítói egységről

A debreceni református tanítótestület legutóbbi közgyűlésén vitéz Nagy Pál elnök indítványára elhatározta, hogy bizonyos időközönként összegyűljenek az ORTE helyiségében abból a célból, hogy egymást közelebből megismerhessék, gondolataikat kicserélhessék s egyes időszerű tanítói problémákkal foglalkozzanak.

Az első ilyen összejövetelt most tartották meg, amelyen a debreceni tanítók és tanítónők igen nagy számban jelentek meg.

Vitéz Nagy Pál közvetlen, meleg szavakkal üdvözölte az összegyűlteket s kifejezte azt a reményt, hogy ezek az összejövetelek elérjék céljukat s még szorosabbra fűzik a kollegák közötti kapcsolatokat.

Ezután Ormós Lajos ORTE elnök „A tanítói egység” címmel tartott nagyon érdekes és értékes előadást, sok olyan tényre mutatott rá, amelyek megismerése eddig nem állt módjában a tanítóknak.

A sokoldalú, alapos, nagyszerű magyarázatokat vitéz Nagy Pál közölte még Ormós Lajosnak.

A jelenlevő tanítók ezután még hosszabb ideig együtt maradtak s kellemesen elbeszélgettek.

Kerületi vívóbajnokságok lesznek szombaton és vasárnap

A magyar Vívószövetség VI. kerületének ezévi vívóbajnokságai szombaton és vasárnap kerülnek lebonyolításra Debrecenben. Mindhárom fegyvernemben a kerület legjobb vívói és legerősebb csapatai csapnak össze. Külön érdeklődésre tart számot a női vívóbajnokság. A nevezések már nagyrészt befutottak s azokból kitűnik, hogy nagy küzdelmekre van kilátás.

Debrecen vívósportja ebben az évben szebbnél szebb eredményeket ért el. Ez indokolja a nagy érdeklődést, amely a vívósport barátai és általában a debreceni sporttársadalom körében a szombaton és vasárnap lezajló kerületi vívóverseny iránt megnyilvánul.

Kombinét csináltatott a halotti lepedőből, Bodócs László Kunszentmártonban betört a zsidó hitközség épületébe és onnan különféle holmikát, köztük egy fekete posztóból készült ravaltaltakarót és egy fekete selyem halotti leplet lopott. Bodócs a selyemleplet vadházastársának, Ladányi Imrénének ajándékozta. Mihályi János egyesbíró most tárgyalta az ügyet a szolnoki törvényszéken. Ladányiné a tárgyaláson tudta meg, hogy Bodócs ajándéka halotti lepel volt. Remülten kiáltott fel: „Szent Isten! Hisz akkor ebbe hullák voltak csavarva, én meg kombinét csináltattam belőle. Most is rajtam van. Rögön elájulok.” És elájult. Orvos térítelle magához Bodócs Lászlót 14 hónapi börtönrre ítélték.

„Halálsgár” c. érdekfeszítő regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.

DEBRECZEN 7 OLDAL 1943 IV. 14.

Lezuhant egy vitorlázórepülőgép

Sopron, április 13. Hétfőn a Bécsi-domb alatti vitorlázórepülőterén cserkészgépen Németh Lőrinc 20 éves főiskolai hallgató szállt fel. Alig emelkedett fel a gép, mikor valami hiba miatt lezuhant. Németh koponyaalapú törést, kar- és lábtörést szenvedett s azonnal meghalt. A vizsgálat a szerencsétlenség okának kiderítésére megindult. (MTI)

A debreceni munkapiac

Az állami munkaközvetítő hivatal 868 munkahelyet, 717 munkakeresőt tartott nyilván, elhelyezett 506 esetben. 100 munkahelyre 82 munkakereső jutott. A munkahelyek közül 362 férfiak, 505 nők és 1 a tanulók részére szült, számunkások részére 173 espedig 167 férfi és 6 nő munkás részére ajánlottak fel munkahelyet. A munkakeresők közül 123 férfi, a segédmunkások közül 195 férfi és 424 nő volt.

A munkapiac a szakmunkásokra közepes, a segédmunkásokra nézve ellenben kedvező volt.

A vas- és fémiparban, a ruháipari iparban és a segédmunkások terén kedvező volt a piac. 440 egyéni helyben, 66-ot a kerületben helyeztek el. A háztartás alkalmazottak iránt a kereslet márciusban élelnek volt, 390 alkalmazottat helyeztek el. Munkabérek: asztalos órabére 46—110 fillér, szabó 50—105 f., kőműves órabére 30—35 P, kovácsé 30—35 P, borbély hetibére 25—30 P, nap-számbér 3.50—7 P, háztartási alkalmazottak havibére 20—30 pengő.

Üzenetek a frontról

Nagy Lajos zászlós a 195/117 tábori posta számról megnyugtatótja szüleit és Szegedy Márkuskát Debrecenben: jól van, egészséges. Közli, hogy címe ismét a régi: 195/117 tábori posta szám. Kéri, hogy ezentúl ismét erre a címre írjanak.

Tóth Elek őrmester a 291/100 tábori posta számról megnyugtatótja üzenetét küldi édesapjának és az Erdős-családnak Debrecenbe. Egészséges. Kéri, ne aggodjanak érte. Mindenkit csókol és üdvözöl.

SPORT

A DVSC vasárnap a Békéscsaba Törökével játszik és ennek a mérkőzésnek erősen vissza vágó jellege van. A B. Törökves volt ugyanis az egyetlen csapat, amely az ősszel pontot tudott elvinni a DVSC-től a bajnoki mérkőzések során, sőt tetézte ezt azzal, hogy egy hét múlva a Magyar Kupából kiverte a debreceni vasutasokat és ezzel egy Ferencvárosi mérkőzéstől titotte el Debrecen. A B. Törökves kemény, lelkes játékosokból álló együttes, a DVSC-nek azonban idehaza legalább 4—5 góllal győznie kell ellene. A mérkőzés már a Dószegi úti sporttelepen lesz.

Csokai megsérült Marosvásárhelyen, a Székelyföldi MÁV elleni mérkőzés I. félidőjének 20-ik percében Serfőző ment hátra helyére hátvédnek. Csokai előbb jobbösszekötőt, később jobbszélsőt játszott sérült lábával. Remény van azonban arra, hogy a keménykötésű hátvéd vasárnapig teljesen rendbejön és a B. Törökves ellen már játszani fog.

A Nagyvárad AC játszik husvét második napján Debrecenben. A DVSC vezetősége meggyeztet a NAC-cal, hogy az teljes csapattal lejön Debrecenbe az ünnep második napján. Így a debreceni sportközönség a husvétii ünnepek csomójában menő sporteseményhez jut.

Keresztény középosztály lapjai:

REGGELI MAGYARORSZÁG

PEST

MAGYARORSZÁG

Hétfői
MAGYARORSZÁG

A DVSC biztosan vezet az országos birkozó csapatbajnokság második fordulóján utáni csoportjában. 1. DVSC 4 pont, 2. WMTK 2 pont, 3. Ganz TE 2 pont, 4. Testvérség 0 pont.

A tenisz-minősítési rangsorban a tisztújítási kerületben első a DEAC 683, 2. Nyíregyházi LTC 288 ponttal.

Kettős mérkőzéssel nyitják meg az átalakított Diószegi úti sporttelepet. A DVSC-Békéscsabai Törökös mérkőzés előtt délután fél 3 órai kezdettel a múlt évi amatőr bajnok és idei bajnokjelölt a DVSC II. és D. Villanygyár játékosai a bajnoki pontokért. A DVSC sporttelepén nagyserüden megerősödött a fű, a pálya kifűnése karban van és az új épületekkel a magyar vidék legeszebb, legkorszerűbb sporttelepe lett a DVSC pályája.

Az amatőr-bajnokságban vasárnap Debrecenben kerül lejátszásra délelőtt 10 órai kezdettel a Dohánygyár pályán a D Húsoz-PMVA mérkőzés, a DMTE Nyíregyházán játszik az NyVSC-vel, a B Turul a Karcagi LE, a MOVE Szabolcs a Derecskei MOVE-vel.

Móré János a tavaszi idény végén megváltik Szolnoktól. Nem lenne rossz valamilyen formában visszahozni Debrecenbe a kitűnő edzőt.

A DEAC főiskolai bajnoki mérkőzést játszik a MAFK csapatával csütörtökön Budapesten.

A kosárlabda bajnokság eredménye. Bajnok lett a Piarista gimnázium együttese. 2. DEAC. 3. DEAC II. 4. Piarista gimn. II. 5. Kereskedelmi A kosárlabda góldobó király Berta Tibor lett, aki összesen 113 gólt dobott. A második holtversenyben Vágó és Vargha 105 góllal. 4. Kapros úr 97 góllal. 5. Hollós 88 góllal.

Állami gimnázium-Kereskedelmi KISOK bajnoki labdarúgó mérkőzés lesz ma délután a Bőszörményi úti sporttelepen, délután 4 órai kezdettel.

Gyakorló gimnázium V o.-IV. osztály 48:4. Az osztálybajnokság keertében lejátszott mérkőzésen hengereit a jobbik. Góldobók: Görgey és Hankiss 21-21. Lengyel 4 és Dudás 2. Illetve Szőr és Kiss Zs. 2-2. Jók: Görgey, Hankiss és Lenyel, illetve Szőr és Kiss Zs.

Debrecenben rendezik meg az országos birkozó csapatbajnokság vasárnapi fordulóját. Hosszas húzavona után a szövetség rendezési jogot adott a DVSC-nek és tegnap erről távirati értesítést küldött. Így még sem a Ganz TE rendezi meg a vasárnapi mérkőzéseket, hanem a DVSC. A MÁV Egyetértés dísztermében délután 2 órai kezdet-

tel kerül lebonyolításra először a Ceglédi Vasutas-BSZKRT. után na a DVSC-Ganz TE mérkőzés. A debreceni közönség így ritkán látott sportcsemegéhez jut.

A Villanygyár labdarúgói ma délután teljes számban jelennek meg a DEAC pályán négy órára. A felszerelést mindenki hozza magával. Az ifjúságiaknak vasárnap már bajnoki mérkőzés lesz, tehát mindenki jelenjen meg. Intéző.

Felkérem a Nyilastelep Levente futbalcsapatát és ifjúsági játékosait, hogy szerdán délután a Dohánygyári pályán tréningen okvetlen jelenjenek meg 3 órára A felszerelést hozzák magukkal. Tréning a MÁV leventéivel lesz. Intéző.

Ertesítem a Nyilastelepi Törökös ifi játékosait, hogy a f. hó 18-ára kisorsolt mérkőzés DVSC-vel bizonyos okok miatt későbbi időre elmaradt. Szücs elnök.

KÖZGAZDASÁG

Hajdú megye állategészségügyi állapota jó volt a múlt hónapban

Dr. Zsupán Kálmán m. kir. állategészségügyi tanácsos, a megyei közigazgatási bizottság

ülésén jelentést tett a Hajdúmegyében uralkodó állategészségügyi állapotokról. A jelentés szerint az állategészségügyi állapota Hajdú vármegyében március hónapban jó volt.

Az állatforgalom március hónapban a következő volt: Vasúton szállítottak el 77 darab ló, 276 darab 2 éven felüli szarvasmarha, 106 darab 2 éven aluli szarvasmarha és 16 darab borjú, 901 hizott sertés, 130 sovány sertés, 175 drb süldősertés és 442 drb malac. Gépkocsin került elszállításra 8 drb hizott sertés és 81 drb malac. Ezek szerint az élő állatforgalom a februári havi forgalomhoz viszonyítva a lovakban változatlan volt, a szarvasmarhákban a forgalom a borjúk kivételével emelkedett, a sertésekben pedig a malacok kivételével csökkent Juhokban és bányókban is mutatkozott kis forgalom.

Korai jégverések

A jégverések már kora tavaszszal kezdődnek és a vetésben súlyos károkat okoznak. Minden gazdának saját érdeke, hogy jégverési károkat ellen biztosítással védekezze, mert a nagy nemzeti érdek mellett elsősorban saját vagyonának védelméről van

szó. Egy gazdálkodó s. h. gyja biztosítatlannal a nemzeti károcsét, a drága magyar terméscégbiztosítását minél előbb jelentse be, hogy már a korai jékkárokat ellen is fedezve legyen.

Debreceni állatvásár. Sertes felhajtás 433 darab, eladva 302 darab. Lófelhajtás 305 darab, eladva 127 darab. Szarvasmarhafelhajtás 538 eladva 408 darab. Választott malac páronként 82-130 pengő, soványsertés 190-312 fillér, élőszületen kilónként. Vágólo darabja 180-490. P. sovány igásló 330-680 P. közepes igásló 700-1250. P. jó igásló 1300-2200. P darabonként. Szarvasmarha: II. rendű ökrök 150 fillér, III. rendű 130 fillér, II. rendű bika 135 fillér, III. rendű vika 125 fillér, II. rendű tehén 140 fillér, III. rendű 120 fillér. Élőszületen kilónként, nyolc százalékos engedmény. II. rendű borjú 170 fillér, III. rendű 150 fillér élőszületen kilónként, tíz ökrök 190-230 fillér. Fejőstehér darabja 850-1700 pengő. A vásár irányzata élenk volt.

Debreceni lakarmányárak Széna 8.00, búzaszalma 4.20 rozsszalma 4.20, árpaszalma 5.40, cukorrépa 5.35, takarmányrépa 4.20.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCSY legregibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3. sz. T: 28-72. 487. 6. 3

KOSZTOLÁNCZY Imre magánnyomozó irodája. Lorántffy u. 19. 1295 4. 30.

HAZASSÁG

ÖZVEGY asszony vagyok. Férjhez mennék intelligens, nyugdíjkezes férfihez. Lehet özvegy elvált is. „34 éves” jelgére. 1845

ALKALMAZÁST keres férfi

JÓCSALÁDBÓL való becsületes 15 éves fiú kintunak és kiszolgáláshoz felvétetik azonnal, hajdúlakatya, kintinba. 1748

NŐI fodrász segédet alkalmaz Ramlinger fodrászmester, Szent Anna 10-12. Fodrásztanulót felveszek. 1824

MEGBIZHATÓ kifutót felvesz Hangya, Ferenc József út 40. 1853

MŰSZERÉSZ segédet jó munkást, ügyes fiatal lakatos, vagy kovács segédet, műszerésznek átvenni. Tanulót felveszek, Széchenyi u. 6. sz. Nagy István 1842

EGY fiatal cipészsegéd javításhoz azonnal felvétetik, Kovácsné, Nemzetőr u. 4. 1861

PEKSÉGBE kifutót felvétetik, Erzsébet u. 40. sz. 1856

EGY fodrászsegédet állandóra, vagy kiegészítő munkára azonnalra felvesz Kiss János, Csapó u. 17. színházi átjáró. 1877

AZONNAL felvesszünk iskolamentes kifutót fűszerüzlet, Szent Anna u. 66. 1874

CIPÉSZ munkásokat javításra és új munkára felveszek, Takács János Batthyány u. 4. 1880

FODRÁSZ tanulót felvesz Biró, Deák Ferenc u. 26. sz. 1830

TANULÓ, vagy kifutót fűt és leányt felveszek, Szent Anna u. 39. fűszerüzlet. 1831

ALKALMAZÁST keres férfi

IRODAI altiszt (kézbécsit) nős, keresztény, 34 éves, 4 polgári végzettséggel ajánlik. Cím a kiadóban. 1841

VÁLLALOK

kertek ásását, veteményezését, kerítések, fűkamarák javítását, utca eleje takarítását. Cím: Bor-dán, Meszena u. 9. Levél hívásra hazhoz megyek. 1744

ALKALMAZÁST keres nő

KENYÉR üzletbe kiszolgáló leány felvétetik Kintinba, 44. 1868

EGY kézilány és konyhalány felvétetik. Augusztá Szanatórium 1867

KONYHALÁNYT felvesz a Gambinus étterem. 1000

BEJÁRÓ kislányt a délutáni órákra felveszek. Bethlen u. 23. 1844

JÓCSALÁDBÓL való 14-15 éves kintifőleány felvétetik, Tóthfalussy, Piac u. 40. 1837

SZÖVŐLÁNYOK felvétetnek, gyorsvetéjős kézi vaszonszövőshoz. Jejelentkezés egész nap Textila Vaszonszövőgyárban, Vágóhíd u. 1. 1864

HÖLGYFODRÁSZ segédleány, heti 35 P fizetéssel állandóra felvétetik, Kolozsvári, De-genfeld-tér 2. 1879

HÁZMESTERPÁR teendők végzéséért pedig fizetést kap. Ajánlatok Cím, foglalkozás, családtagok száma és korával kiadóhivatáiba „Kis családhoz” jelgére 1833

ALKALMAZÁST keres nő

MAGYAR nevelőnő ajánlikozik. Cím a kiadóban. 1875

ÁLLAMI bizonyítvánnyal rendelkező gépirónó irodai munkát keres. Cím a kiadóban. 1882

NÉGYKÖZÉP iskolát végzett öskeresztény üzleti gyakorlattal rendelkező leány, jó írással, számolással, pénztári, v. kiszolgálónői állást keres azonnal. Megbízható jelgére. 1826

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

GYERMEKSZERETŐ főzömindenest keresek, azonnalra, vagy 15-öre, Poroszlav út 26 sarok. 1122 vv

MINDENES szakácsnét jó bizonyítvánnyal s magas fizetésre azonnal felveszek, Bessenyei u. 4. sz. 1843

GYERMEKSZERETŐ

főzömindenest keresek azonnali beépésre, be-taklásra, Csapó u. 39. 1866

BEJÁRÓ mindenest felvétetik, cukrászda, Kos-suth u. 11. 1863

BEJÁRÓ mindenest felveszek, Hatvan u. 16. 1862

GYAKORLOTT háztartási alkalmazottat 2 tagú családnhoz jó fizetéssel felvesz Mikó bank igazgató, Piac u. 9. 1857

BEJÁRÓ egyszerű felvétetik, kocsiztal csak megbízható. Hortobágy u. 3. sz. 1876

BEJÁRÓ takarítónőt felvesz dr Rácz, Piac u. 68. 1872

RENDSZERETŐ bejárónőt, magas fizetéssel, hosszú bizonyítvánnyal felveszek, Kuszáné, Kan dia u. 15. jobbra utolsó ajtó. 1883

MINDENES lány, vagy asszony felvétetik, Szabó Sándor Németh u. 23. 1834

AJANLAT

HASZNALT orákat veszek, javítok eladok. Schifmann, Vendég u. 1. kisállomasná. 1792 1. 3.

KIEGETTI zseblámpa elemet, anódot, száraz-elemet corött gramofon jemezt veszek Mayer jemezt Kossuth u. 13. 911 4. 30

KÉSZÍTÉSSE öltönyt garantált műrostmentes szövetekből. Fekete szabómesternél. Csapó 90. 1542 4. 24.

CIÁNOZ vizsgái, zsi-zsiktelent felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. verestemplomnál. 606 11 4.

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becsere-leték Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 11. 634. 11. 19

KERÉKPARI varró-gepet, gramofont szak-szerűen javít Roboz és társai Piac u. 8. 1439 5. 4

TÖRÖTT gramofon lemezért 220-at fizetek. Villanykörte csere 30 fillér, Biró, Hunyadi u. 22. 739 7. 3.

LEGOLCSOBAN ki-fogastalanul fest, tisztít, Weisz keimfestő Arany János u. 29. 1900 vv

ÉRTEKES kelengyéjét toledóval is gyorsan kámunkázunk. Hozott anyagait külön bebiztosítottuk „Favorit”ban Csapó 24. Weisz Sámuel né vállalja 1560 5. 5.

CIÁNOZTASSON Csa-la cínozó vállalattal. Lakásvizsgálások fele-össéggel. Rákóczi u. 9., telefon: 14-27. 631 7. 1.

SZÖRME bundákat ja-vítok, alakítok, festek. Veszek, eladok. Kövöry szücsmester, püspöki pa-lota. 1. 31. 593

KABATOKAT, kosztümöket csináltasson „Margónál”. Csinos alakítás 30 pengőtől. Ru-hák meglepő olcsón, — Bethlen u. 29. 1741

NYAKKENDŐIT szakzszerűen újjaalakítom, javítom, fordítom, tisztítom. Timár u. 13. 1865

KERESLET

KIFOGASTALAN álla-potban lévő bilgeri csiz-mát keresek megvételre. Ajánlatot „Bilgeri 40-41-es” jelgére a kiadóba kérek. vv 1535

TOLLAT legmagasabb napi árban vesz Hangya tollgyűjtő telepe, József kir. herceg u. 71. 1742

LEKVÁRT házikészíté-süt minden fajtát ves-zek, úgyszintén héjas diót. Magoss György-tér 12. Jakab fűszerüzlet. 1803

MODERN komplett ebédlőt és hálót veszek. Címet kérem a kiadóba „Tiszta” jelge alatt le-adni. 1851

OKTATÁS

ANGORA gyapjú fonás, kikészítés tanítás, házi-fonalak. Angoraszört ve-szek, Magoss György-tér 28. sz. 1839

TARS

FODRÁSZ iparommal társat, vagy segédi al-kalmazást keresek. Kiss Lázár u. 15. 1835

RADÍO

RADÍO javítás évtize-des gyakorlattal Szabó műszerésznél, Csapó u. 84. sz. telefon: 32-54. 1562 5. 26.

EGY 2+1 rádió eladó a déli órákban megtekin-tethető. Nagyvárad u. 13. 1858

HANGSZER

RADÍOT javít, elad, vil-lanytszerel Fülöp, Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12. 481

ZONGORÁT, pianinót s hegedűt, veszek, eladok, javítok, hangolok, pianinó bérbeadó. Tanczer, Batthyány u. 1. emelet. 1871

BUTOR

HALOSZOBÁK ebéd-ök, kombinált szobák. Konyhaberendezések Sa-lamon bútorüzletében — Jominőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5.

NINCSEN fényes kira-katunk, minden bútor olcsón adunk, Piac u. 71. udvarban. Brilliné. 441 6. 30

SZÉP ebédli és úriszoba bútor eladó. Csakis 11-1 s 3-5 tekinthető meg Széchenyi u. 47. 1850

EGY sötétbarna kom-plett hálószoba bútor el-adó. Megtekinthető reg-gel 10 órától. délután 5 óráig. Széchenyi u. 30. kalapszalomban 1885

HASZNALT diófaágy, sodrony betéttel s egy nagyobb virágállvány el-adó. Érdeklődni lehet reg-gel 8-10 között, Rák-ocsi Jenő u. 6. földszint 2 ajtó. 1826

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

KERÉKPÁRT, villanyt szerel, javít, Kerekes, Hatvan u. 4. (főpostával szemben). 598 6. 30

SZÁZAS TWN berugó-karral, seb. váltóval, 300-as AKD, mindenik prima gumikkal eladók. Sarló u. 12. Árpád-tér. Megtekinthető fél óra után 1878

BOSCH magdinamót motorkerékpárhoz meg-vételre keresek. Hónig, Bőszörményi út 5C 1882

ATÁDÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

ELADÓ egy kenyér üz-leti berendezés, üzlettel, együtt, forgalmas hely-en azonnal átadó, Ceg-léd u. 1. Boskovics. 1860

LAKÁSCSERE

KEITŐSZOBÁS régi bérli, minden komfort-tal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellá-tott kertli lakásomat el-cserélném ugyanacsak kertli három, vagy négy szobás, komfortos lakás-sal. Cím a kiadóban. 1462 vv

SZOBA, konyha, előszo-bát elcserélném hasonló-val Rákóczi u. 7. házfel-ügyelőnél. 938. 4. 30

ELCSERELNÉM ud-varji szobát hasonlóval, vagy szoba, konyhával. Eötvös u. 69. harmadik ajtó. 1762

ELCSERELNÉM Po-roszlav úton levő 3 szo-bás, összkomfortos régi bérli villalakásomat, — Nagyerdőhöz közel levő régi bérli, vagy össz-komfortos négy, vagy ötszobás villalakással s esetleg más földszinti használt lakással, telef. 22-88 sz. 1121 vv

ELCSERELNÉM 1 szo-ba, konyha, spájzos la-kásomat hasonlóval, le-het külsőségen is. Eöt-vös u. 96 2 ajtó. 1852

SZOBA, konyhás, régi-bérli lakásomat elcserél-ném budapesti hasonló-val, hálószoba bútor el-adó. Cím a kiadóban. 1157

BUTOROZOTT SZOBA

LÉGFÜTÉSES külön-bejárátó bútorozott szo-ba kiadó. Svetits palota harmadik lépcső, II. em. 9. ajtó. 1869

MEGOSZTANÁM szoba, konyhás lakáso-mat magános növel. Ke-vés bútor magával hoz-hat, Garay u. 18. özv. Kozmáné. 1849

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó, két úrnak, ellátással — Kút u. 62. 1846

BUTOROZOTT szoba, s esetleg konyha haszná-lattal kiadó. Gyöngyvi-rág u. 10. 1859

URINŐNEK elegánsan bútorozott szoba, fűrdő-szoba használatl ki-adó, Rákosi Jenő u. 5. földszint 4. 1873

KÜLÖNBEJÁRATU első emeleti elegáns bú-torozott szoba, előszo-bával kiadó. Piac u. 34. illatszertár. 1836

ELVESZETT

ELVESZETT Alföldi Gyuláné névre szóló ke-nyérlékvényem. Szíves megtaláló adja le Hat-van u. 16. alá. Jutalom-ban részesül. 1870

ELVESZETT szörme nyaksál a halcsarnok-ban. Megtaláló adja le Széchenyi u. 7. kalap-szalomban. 1854

INGÓCÁC ELADÁS

DEBRECENI kövesút-félen, éppen a szobozási határban, Márkus-féle téglagyárban, 1 téglából épült gyárkémény eladó. Értekezni lehet a hely-szinen. 1778

HASZNALT RUHA, CIPO

EGY alighasznált kosztüm eladó. Rákóczi u. 21. sz. ötödik ajtó. 1840

EGY pár 41-es boksz-csizma eladó Rotherme-re u. 10. 1855

TAVASZI kabát, kosztüm, női ruha, 43-as tisz-ti csizma eladó. Árpád-tér 47. 1841

GAZD. TERMÉNY

FÜGEFA többéves, gyökere, még a régi tor-kapható, Hatvan u. 24. Házfelügyelőnél. 190

GAZD. ESZKÖZ

HAJTOKOZOTT jó álla-potban levő „eresek Címlet a pénztárnál. Je-rem leadni 1545 vv

HASZNALT u. sz. nasznalt állapotban s egyéb gazdasági eszkö-zök beszereshetők vitez Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

MEZOGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, ak-katrészeket, pármilyet elad és vasaró vitez Nagy János, Hatvan u. 41. sz. Telefon: 26-19. 781 4. 27

ELADÓ HÁZ

BALATON u. 70. számú ház 1100 négyszöglet kerttel eladó. Értekezni Károly Ferenc József út 14. sz. faterlep 1498

WESSELENYI u 117 sz ház eladó. Értekezni le-het: Pécsi és Papp ügy-vevékn